

СЛУЖ

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА

1830

Službeni vesnik SR
Makedonije

2

91001 Skopje
fah 51

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издание на српскохрватски односно хрватскохрватски, словенечки, македонски, албански и унгарски јазик. — Објави според тарифата — Жиро-сметка кај Службата на опште-стварното книговодство 60802-603-19644

Петок, 25 јануари 1980

БЕЛГРАД

БРОЈ 4

ГОД. XXXVI

Цена на овој број е 36 динари. — Претплата за 1980 година изнесува 800 динари. — Редакција: Улица Јована Ристика бр. 1, Пошт. факс 226. — Телефон: централа 650-155; Уредништво 651-885; Служба за претплата 651-732; Комерцијален сектор 651-671; Телекс 11756

43.

Врз основа на член 2 став 3 од Законот за преминување на државната граница и за движење во граничниот појас („Службен лист на СФРЈ“, бр. 34/79), на предлог на сојузниот секретар за внатрешни работи, Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ПРОШИРУВАЊЕ НА ГРАНИЧНИОТ ПОЈАС НА ОДДЕЛНИ ДЕЛОВИ НА ДРЖАВНАТА ГРАНИЦА

1. На деловите на државната граница спрема Народна Социјалистичка Република Албанија, Република Грција, Народна Република Бугарија, Народна Република Унгарија, Република Австрија и Република Италија, се проширува граничниот појас Линијата на граничниот појас на деловите на државната граница каде што тој се проширува се претега:

а) на државната граница спрема Народна Социјалистичка Република Албанија:

1) 1000 метри западно од државната граница од утоката на реката Бојана во Јадранско Море преку островот Ада до западниот брег на десниот ракав на реката Бојана и натаму по западниот брег на десниот ракав на реката Бојана до селото Св. Никола;

2) од граничниот камен А₂ по патеката што го пресекува безимениот поток, исклучувајќи ја цамијата на селото Сукобин, и натаму северозападно преку тригонометрите 96 и 113 влегува во граничниот појас кај граничниот камен А₄;

3) граничниот појас на Скадарското Езеро се проширува на 250 метри;

4) од граничниот камен А₂19/VII преку тригонометарот 1443 и натаму во длабочина на 300 метри од граничната линија, западно 300 метри од тригонометарот 1788, преку пешчката патека до катунот Кунорски (исклучувајќи го катунот), 800 метри северозападно од граничниот камен А₂24, натаму по пешчката патека до изворот кај катунот Студеница, северно од Рикавичко Езеро (исклучувајќи го езерото), 600 метри источно од котата 1809, по колскиот пат до пешчката патека за Лаз Милјанов, во длабочина на 300 метри од граничната линија до граничниот камен Б 6, преку тригонометарот 1960 (Суви Врх), Вујева Планина, Горњи Води и натаму по патеката до 500 метри јужно од катунот Рупе преку котата 1722 и тригонометарот 1966 (Сиљева Глава), Репиште и по патеката што избива на граничниот појас кај граничниот камен Б 8;

5) од граничниот камен Б 14 и натаму 650 метри по реката Грнчар, по колскиот пат до раскрсницата северозападно од котата 1068, преку Коњски Крш и пешчката патека преку котата 1898, влегува во граничниот појас на котата 2090 (граничен камен);

6) од граничниот камен Б 16 преку котата 1956 (Чокишта) и изворот на Крони Сирма, па преку ко-

тите 2110, 2031, 1802 и 1638, натаму од граничниот камен Б 20 во длабочина на граничниот пат — патека до граничниот камен Б 28, по патеката 900 метри северно од врвот Тромефе (кота 2366), преку Јуничка пловница, котата 2302, тригонометарот 2305 (Паса Зоѓит) и натаму јужно по патеката до граничниот камен Ц 2;

7) од граничниот камен Ц 2/IV (Маја Зез) по граничниот пат — патеката до реката Бели Дрим;

8) од граничниот камен Д 10/II по граничниот пат — патека до тригонометарот 765 и натаму по граничната патека — патот до 400 метри источно од тригонометарот 2092 (Шерупа), па преку тригонометрите 1785 и 2100, котата 1719, тригонометрите 2251, 2261 и 2044, котата 2305, тригонометрите 2391 (Кабаш), 2002, 1934, 2082, 1863 (Зверина), 1635, 1406 и 1745, котата 2238 (Рудина) и натаму по потокот и патеката 300 метри северно од селото Бањиште и кај граничниот камен Е 14 (Решански Поток) влегува во граничниот појас;

9) од граничниот камен Е 14 (Решански Поток) до граничниот камен Е 17, граничниот појас се проширува на 200 метри;

10) од граничниот камен Е 17 по граничниот пат — патека и кај граничниот камен Е 21 (селото Цепиште) влегува во граничниот појас;

11) од граничниот камен Е 23 преку котите 628 и 958, на југ по граничниот пат — патека преку Чуќни Тапан, Калкан, Стрижак, тригонометрите 1973, 2078, 1839 и 1823 (Чирк—Вокар) и по граничниот пат — патека до граничниот премин Кафа Сан;

12) од граничниот премин Кафа Сан до западниот брег на Охридското Езеро (граничен камен 49), граничниот појас се проширува на 300 метри;

13) граничниот појас на Охридското Езеро се проширува на 500 метри;

14) од граничниот камен 7/IV по граничниот пат — патека преку Стара Галичица, Тесен Камен до граничниот камен 13 (Петров Дол);

15) од граничниот камен 13 праволиниски избива на тригонометарот 1116, а потоа до брегот на Преспанското Езеро — граничен камен Ф 20, граничниот појас се проширува за 300 метри;

б) на државната граница спрема Република Грција:

1) од утоката на Согорска Река, која се влива во Преспанското Езеро, по горниот тек на таа река до караулата Дупенска, по коњскиот пат — патека до изворот Мокарт, скршнува северозападно и продолжува по коњската патека до Колакотот, го сече составот на Балтанска Река (јужно од котата 1421 за 700 метри) и праволиниски избива на котата 1832, продолжува на тригонометарот 1152 (Тумба Ликос), скршнува јужно по пешчката патека до тригонометарот 1353, продолжува источно по текот на Драгошка Река до тригонометарот 745;

2) од тригонометарот 745 до мостот на Драгошка Река на патот Битола — Лерин, граничниот појас се проширува на 200 метри;

3) западно од граничниот камен 132 на 600 метри од патот на преминот Живојно, преку Дебела Стеза, караулата Прлик, североисточно избива на изворот кај караулата Рогош, продолжува на котата 1235 (Глава), праволиниски избива на коњската патека на 700 метри северозападно од караулата Мандик, продолжува по патеката и избива на котата 1694 (Црна Стена), скршнува југоисточно по пешачката патека до безимениот поток на 600 метри североисточно од караулата Огњанов, по потокот на котата 864, продолжува по реката Берака, преку Градиште на котата 1152, Копанка на котата 1287, тригонометрите 1558 (Редир) и 1565 (Викало), котата 1453 (Нинска Пресека), тригонометарот 1701 (Головер), скршнува северно и го сече патот кај караулата Црнова Пољана, води североисточно на котите 1344 (Грамада) и 1261, тригонометарот 1629 (Козјаков Камен), котата 1714 (Кучкин Камен), тригонометарот 1592 (Стогот), преку Мрамор на тригонометарот 1184 (Кремен), скршнува источно на тригонометарот 1196, котите 1335 и 1130, скршнува североисточно на тригонометрите 1283 (Турски Рид) и 1369, преку Козја Стена на котата 1269, скршнува југоисточно на тригонометарот 1601, котата 1605, тригонометарот 1698, скршнува североисточно по горниот тек на Стара Река, преку југоисточните падини на Гладница, излегува на котата 1545, продолжува на тригонометарот 1849 (Момина Чука), скршнува источно на тригонометрите 1999, 1521 и 1704, скршнува југоисточно на котата 1230 (Милисин), тригонометарот 861 (Скркади Паља), скршнува јужно и влегува во граничниот појас на котата 919, скршнува југоисточно до котата 700, продолжува источно по Сарандерска Река до котата 391, преку североисточните падини на Мал Криш, излегува на котата 528 и продолжува преку тригонометарот 263 до котата 167;

4) од котата 167 до десниот брег на реката Вардар, граничниот појас се проширува на 300 метри;

5) од тригонометарот 235 (Ер Даутли) северно на тригонометарот 250, праволиниски излегува на коњската патека северозападно на 500 метри од граничниот камен 44/II, скршнува североисточно на тригонометарот 697, потоа југоисточно праволиниски преку Гевѓелија на котата 404 и излегува по колскиот пат северозападно на 500 метри од караулата Раскрсница;

6) од караулата Раскрсница до патот кој од СФРЈ (селото Сретеново) води и ја преминува југословенско-грчката граница североисточно од тригонометарот 244 за 600 метри, граничниот појас се проширува на 300 метри;

7) од патеката (јужно од тригонометарот 647 — Чатал Чешма) по потокот Орладер преку Чешма Аги Бунар, натаму источно по граничната патека пат до југословенско-грчко-бугарското тромеѓе;

в) на државната граница спрема Народна Република Бугарија;

1) северно од тромеѓето на 200 метри излегува на котата 920, скршнува североисточно и кај граничниот камен 5 влегува во граничниот појас;

2) од граничниот камен 26 (600 метри северозападно од преминот Ново Село), преку Шенковица, тригонометарот 404 излегува на селскиот пат 300 метри западно од граничниот камен 28, скршнува североисточно и излегува на котата 562, а потоа во граничниот појас;

3) од тригонометарот 1223 (граничен камен 62), покрај караулата Хасан Паша, скршнува северно и излегува на 400 метри западно од котата 1103 (Китка), продолжува северозападно преку Студена Вода, минува на 400 метри источно од караулата Папорник и праволиниски излегува западно на 300 метри од тригонометарот 1146 (граничен камен 66),

потоа праволиниски излегува на колскиот пат 450 метри западно од тригонометарот 1291 (Обел), продолжува по колската патека до раскрсницата, од каде граничниот појас се проширува на 300 метри и кај граничниот камен 69 влегува во граничниот појас;

4) од тригонометарот 1179 (Планиница) на северозапад по колскиот пат преку Черна Скала, Блаовец Маала, скршнува на запад до раскрсницата на колските патишта на 250 метри јужно од граничниот камен 78, продолжува по колскиот пат — патека и излегува на 400 метри од граничниот камен 79, продолжува по тој пат до тригонометарот 1043, скршнува северозападно и излегува јужно на 350 метри од граничниот камен 81, скршнува на југозапад, минува јужно за 350 метри од тригонометарот 1190, скршнува на северозапад преку тригонометрите 1305 (Штрб Врв), и 1387 (Равно) и по граничната патека влегува во граничниот појас западно од котата 1602 (Сива Колиба);

5) од тригонометарот 1580 (Баждарница), северозападно преку селцето Штичарди (исклучувајќи ги куќите на селцето), на 250 метри источно од тригонометарот 1157 продолжува праволиниски на 300 метри западно од караулата Деве Баир и излегува на тригонометарот 1252 (Велика Китка) каде што влегува во граничниот појас;

6) од граничниот камен 291 (Чикер) северозападно преку котата 1269, тригонометарот 1315 и тригонометарот 1617 скршнува североисточно до котата 1831 (Црн Врв), а оттаму северозападно преку тригонометарот 1742 и котата 1504 (Дебел Вид), на тригонометарот 1680 (Преграда) и натаму на котата 1433, па преку тригонометарот 1534 и котата 1255 северно до тригонометарот 1325 (Сировиштица) на тригонометарот 1431 и североисточно преку котата 1660 на 750 метри западно од котата 1963 (Копрена) излегува на колската патека, продолжува северозападно по патеката до изворот (западно од врвот Три Чеки), скршнува на запад 850 метри до пешачката патека, продолжува по пешачката патека и скршнува северозападно по коњската патека на 250 метри јужно од тригонометарот 1912, продолжува на запад до потокот Стрмолски Дол, по потокот до утоката во Јаворска Река, спротивводно по Јаворска Река преку котите 891, 1016 и 1430 до коњската патека на Долго Било, по коњската патека до Три Кладенци и натаму праволиниски преку котата 1494 (Мирица), тригонометрите 1363 и 1305 до раскрсницата на патеката на 700 метри источно од тригонометарот 1335 (Равно Бучје), продолжува по граничната патека преку Врла Струга, Орлов Камен и Голаш, и на 500 метри северозападно од граничниот камен 345 влегува во граничниот појас;

г) на државната граница спрема Народна Република Унгарија: од граничниот камен Д 381 избива на насипот кај граничниот камен Д 382 (исклучувајќи го мостот) на ракавот Ст. Дунав преку островот Островац, тригонометарот 85, караулата Буцак и насипот избива на патот источно од насипот за 500 метри, продолжува по патот и југоисточно од граничниот камен Д 410 за 1.000 метри го пресекува Мачкалочки Дунавац и по неговиот источен брег продолжува до 1.000 метри јужно од граничниот камен Д 417, од каде скршнува на исток, ја пресекува реката Дунав и кај граничниот камен Д 427 влегува во граничниот појас;

д) на државната граница спрема Република Австрија;

1) од граничниот камен III/176 по новорегулираното корито на потокот Кучница до утоката во реката Мура, потоа по реката Мура влегува во граничниот појас;

2) од граничниот камен VII/1 (Мурски Двор), преку тригонометарот 355 — на запад 350 метри до безимениот поток и натаму по потокот и кај граничниот камен VII/27 влегува во граничниот појас;

3) од граничниот камен VII/37 (Шума Болт) по колскиот пат до граничниот камен VIII/2, каде влегува во граничниот појас;

4) од тригонометарот 382 (северно од Шентил) во длабочина на 400 метри западно до граничниот камен VIII/93, каде влегува во граничниот појас;

5) од граничниот камен X/1 право на југозапад до граничниот камен X/47 каде што влегува во граничниот појас;

6) од граничниот камен X/92 (Павлич) во длабочина од 200 до 400 метри до граничниот камен X/320 (Сршен) каде што влегува во граничниот појас;

7) од граничниот камен XI/20 (северно од Св. Дух) во длабочина 250 метри до граничниот камен XI/45 каде што влегува во граничниот појас;

8) од граничниот камен IX/59 (Холанд) во длабочина 250 метри до граничниот камен XI/73 каде што влегува во граничниот појас;

9) од граничниот камен XI/287 (Зг. Павлич) во длабочина 400 метри до граничниот камен XI/297 каде што влегува во граничниот појас;

10) од граничниот камен XIII/147 (Осојник) во длабочина од 250 до 300 метри до граничниот камен XIV/254 (Козји Врх) каде што влегува во граничниот појас;

11) од граничниот камен XV/39 (Кошењак) во длабочина 400 метри, југозападно кон селцето Равњак (исклучувајќи го селцето), преку тригонометарот 978 и кај граничниот камен XVI/116 влегува во граничниот појас;

12) од граничниот камен XVII/145, западно преку гребенот Стројно (северно 400 метри), тригонометарот 1043 по колскиот пат до граничниот камен XVII/236, каде што влегува во граничниот појас;

13) од граничниот камен XVIII/110 на југ пресекувајќи го патот североисточно од тригонометарот 529, југоисточно на 250 метри западно од тригонометарот 580 натаму по колскиот пат до селцето Волг (исклучувајќи го селцето) преку тригонометрите 706 и 747 (исклучувајќи ги куќите на селцето Јелен), на југ до селцето Поточник (исклучувајќи ги куќите на селцето), по коњската патека на 250 метри од граничниот камен XIX/256, преку тригонометрите 1731 (Пеца) и 1175, натаму на запад по колскиот пат во длабочина 250 метри од котата 1172 (граничен камен) преку изворот Репов Поток (исклучувајќи го селцето Копривна и котата 1218 — Св. Ана), по Репов Поток до 400 метри во длабочина од граничниот камен XXI 169, опфаќајќи го гребенот Олшево, преку тригонометарот 1308 (Железник) котата 1241, исклучувајќи ги куќите на селото Подолшево и селцата Колар, Човник, Перко и Матко, по колскиот пат опфаќајќи ја котата 1590 и тригонометарот 1636, преку тригонометарот 1392, гребенот Ринке и Равенска Кочна (исклучувајќи го колскиот пат), па северозападно до граничниот камен XXIII/65 каде што влегува во граничниот појас;

14) од преслапот Језерски Врх (исклучувајќи ги куќите) по колскиот пат и кај граничниот камен XXIII/133 влегува во граничниот појас;

15) од граничниот камен XXIII/155, преку котата 1411 (Жингерц), по граничната патека северно од селцето Мурн, по југозападните падини на Вирников Гринтавец и кај граничниот камен XXIII/189 влегува во граничниот појас;

16) од тригонометарот 1634 (Печовник), на 750 метри југозападно од тригонометарот 1801 преку по-

токот Кошутник, по граничната патека преку Крница, Чисовац, планината Пунграт, тригонометарот 1595, Кофца, тригонометарот 1745 вклучувајќи ја котата 971 и по коњската патека во правецот Љубељ Врх, потоа на запад 300 метри јужно од котата 1415, опфаќајќи ја Љубељшчица, преку тригонометарот 1704, исклучувајќи ја Зеленица, на 200 метри северно од тригонометарот 1797, по патеката северно од Средна Печ, па по патека на Стол и северно од Валваторјев Дом, преку изворот Урбас до изворот Велики Јаворник, на патека северно од Мавра, преку тригонометарот 1432, северно од Савско Молжишче, преку котата 1466, Јасеничка Планина, Хрушенска Планина, го опфаќа Црчиј Врх, преку котата 1150, тригонометарот 1460 (Вела Печ), котата 1065 и 1007 (мост на Белца), Тачерц, котата 1280, тригонометарот 1478 (Јепи врх), котата 1424 (Дебела Печ), тригонометарот 1489, Струг, јужно од Долиц (исклучувајќи го Брлог), северно од колскиот пат преку Ципа и 200 метри источно од котата 1073 (граничен камен на граничниот премин Коренско Седло) влегува во граничниот појас;

г) на државната граница спрема Република Италија;

1) од граничниот камен 2/37 (Ратече) по патека источно од граничниот камен 2/93 (Мецесовец) продолжува на југ до колскиот пат, по колскиот пат кон изворот Надиже, преку изворот Надиже, ја опфаќа Вевница (тригонометар 2359) и Мали и Велики Мангарт и избива на граничниот камен 5/6;

2) од граничниот камен 5/19, југозападно на 200 метри во длабочина од тригонометарот 2133, преку Дрен, на 500 метри јужно од тригонометарот 1617 (Пределска Глава), каде што влегува во граничниот појас;

3) од граничниот камен 8/17, преку котата 365 на 200 метри северно од котата 812 (Рокавец), котата 2018 (Врх Рибешнов) и котата 2051 (Вратни Врх) до граничниот камен 13 (Јопа), каде што влегува во граничниот појас;

4) од тригонометарот 2317 (Лашка Плања), на 200 метри источно од граничниот камен 16/20 (Мала Баба), преку котата 1407, по патеката јужно од тригонометарот 1720 (Скутник), понатаму по патеката и безимениот поток и на 200 метри северно од преминот Заслап влегува во граничниот појас;

5) од граничниот премин Заслап западно на 300 метри, преку Дрнохл, тригонометарот 1630 (Велики Музец), по страната и потокот Плаза, на 300 метри од граничниот камен 22, продолжува на југ по патеката до составот на потоците Глоботник и Плазе, каде што влегува во граничниот појас;

6) југозападно на 500 метри од граничниот камен 81 (Козина премин Козина), скршнува југозападно во длабочина 500 метри, ги пресекува потоците Ботач и Глиншчица, преку Цесарјевац, тригонометарот 447 и северозападно од селото Соцерб влегува во граничниот појас.

2. На друмските гранични премини се проширува граничниот појас на 400 метри во длабочина и на по 250 метри од десната и левата страна на јавниот пат кој минува преку граничниот премин.

По исклучок, на друмскиот граничен премин „Гердап“ граничниот појас се проширува на 825 метри во длабочина — од граничната линија на Дунав до патот Кладово — Текија (Дунавска магистрала), и на по 1500 метри спротиводно и низводно од хидроелектраната, односно пловниот километар 944,500 (Косовица Река) — спротиводно и пловниот километар 941,500 — низводно, на граничните премини Градина и Хоргош на 800 метри во

длабочина, на граничниот премин Љубељ, на 1100 метри во длабочина, а на граничниот премин Учеја 2100 метри во длабочина.

3. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 12
10 јануари 1980 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Драгољуб Ставрев, с. р.

44.

Врз основа на член 11 од Законот за покритие на курсните разлики по девизните сметки и девизните штедни влогови на граѓаните за периодот од 1 јануари 1975 до 18 септември 1978 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 26/79), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ДОПОЛНЕНИЕ НА СПИСОКОТ НА БАНКИТЕ СО ИЗНОСИТЕ НА НЕГАТИВНИТЕ САЛДА НА КУРСНИТЕ РАЗЛИКИ ЗА ПЕРИОДОТ ОД 1 ЈАНУАРИ 1975 ДО 18 МАРТ 1977 ГОДИНА, ШТО ГИ ПОКРИВА ФЕДЕРАЦИЈАТА

1.. Во Списокот на банките со износите на негативните салда на курсните разлики за периодот од 1 јануари 1975 до 18 март 1977 година, што ги покрива федерацијата, кој е составен дел на Законот за покритие на курсните разлики по девизните сметки и девизните штедни влогови на граѓаните за периодот од 1 јануари 1975 до 30 септември 1978 година, по редниот број 86 се внесуваат следните банки и износи на негативното салдо на курсните разлики на тие банки, и тоа:

„Реден број“	Назив и седиште на банката	Износ на салдото во динари
1	2	3
87.	Титоградска основна банка, Титоград	4,340 900
88.	Љубљанска банка — Основна банка „Љу-банка“, Белград	2,762.100
89.	Љубљанска банка — Сплошна банка, Целје	439 000
90.	Љубљанска банка — Банка Домжале	63.700
91.	Љубљанска банка — Сплошна банка, Копер	661.500
92.	Подравска банка, Копривница	120.600
93.	Љубљанска банка — Темелјна банка Горенске, Крањ	379.700
94.	Љубљанска банка — Темелјна посавска банка, Кришко	116 800
95.	Љубљанска банка — Господарска банка, Љубљана	2,424.400
96.	Љубљанска банка — Станованско — комунална банка, Љубљана	151 600
97.	Кредитна банка, Марибор	1.970 800
98.	Љубљанска банка — Темелјна помурска банка, Мурска Собота	508.900

1	2	3
99.	Љубљанска банка — Темелјна банка, Нова Горица	23.100
100.	Љубљанска банка — Основна банка Војводине, Нови Сад	1,460 300
101.	Љубљанска банка — Темелјна долењска банка, Ново Место	157.900
102.	Љубљанска банка — Основна банка Сарајево	608 200
103.	Љубљанска банка — Основна банка, Скопје	196 400
104.	Љубљанска банка — Темелјна корошка банка, Словен Градец	116 500
105.	Љубљанска банка — Темелјна банка Засавје, Трбовле	97 400
106.	Љубљанска банка — Темелјна банка, Веленје	67.300
107.	Љубљанска банка — Основна банка, Загреб	3,832.500
108.	Стопанска банка — Основна банка, Неготино	4.200
109.	Основна банка „Шабац“ Шабац	109.400
110.	Југобанка — Темелјна банка, Љубљана	653 200
111.	Основна банка Југобанка, Титоград	168.800
112.	Основна банка, Сента	123 200
113.	Привредна банка Сарајево — Основна банка Бања Лука	1,827.000
114.	Привредна банка Сарајево — Основна банка Бихаќ	674.000
115.	Привредна банка Сарајево — Основна банка Виелина	229.000
116.	Привредна банка Сарајево — Основна банка Бугојно	483 000
117.	Привредна банка Сарајево — Основна банка Босанска Градишка	286.000
118.	Привредна банка Сарајево — Основна банка Брчко	326 000
119.	Привредна банка Сарајево — Основна банка Белград	169 000
120.	Привредна банка Сарајево — Основна банка Добој	1,219.000
121.	Привредна банка Сарајево — Основна банка Јајце	259 900
122.	Привредна банка Сарајево — Основна банка Ливно	491.000
123.	Привредна банка Сарајево — Основна банка Мостар	1,472 000
124.	Привредна банка Сарајево — Основна банка Приједор	779.000
125.	Привредна банка Сарајево — Основна банка Плоче	201.000
126.	Привредна банка Сарајево — Основна банка Сарајево	1,170.000
127.	Привредна банка Сарајево — Основна банка Травник	158.000
128.	Привредна банка Сарајево — Основна банка Требиње	88.000
129.	Привредна банка Сарајево — Основна банка Тузла	834 000
130.	Привредна банка Сарајево — Основна банка Зеница	427.000

1	2	3
131. Привредна банка Сарајево — Основна банка Зворник	—	197.000
132. Привредна банка Сарајево — Основна банка Загреб	—	107.000
133. Привредна банка Сарајево — Основна банка Фоча	—	331.000
134. Привредна банка, Загреб	—	1.103.400
135. Основна банка, Плоче	—	201.000 ^о .

2. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 13
27 декември 1979 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Го.о Убипарип, с. р.

45.

Врз основа на точка 1 од Одлуката за условите за купување на непреработено злато („Службен лист на СФРЈ“, бр. 32/77), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА АВАНСОТ НА СТОКОВНИОТ КОНТИНГЕНТ ЗА ЗЛАТО ЗА ПРВОТО ТРИМЕСЕЧЈЕ НА 1980 ГОДИНА

1. Авансот на стокониот контингент до кој корисниците на злато можат во првото тримесечје на 1980 година да купуваат непреработено злато од производителите на злато во Социјалистичка Федеративна Република Југославија или во странство, се определува во височина од 25% од стокониот контингент за злато утврден со Решението за определување на стокониот контингент за злато во 1979 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 15/79), а за следните намени и во следните количества, и тоа:

— во килограми —

1) за ордени и медали	0,500
2) за заботехнички цели	272,500
3) за потребите на индустријата	248,750
4) за потребите на преработката на злато во накит и други предмети од злато	1.467,750
5) за потребите на VIII медитерански игри — Сплит 1979.	157,500
6) за потребите за ковање на златници за Кувајт	150
Вкупно	2.297

Организациите на здружен труд — производители на злато во Социјалистичка Федеративна Република Југославија можат, за потребите на преработката на злато во своите организации, покрај количеството на злато од најмалку 864,250 kg од стокониот контингент определен во одредбите под 3 до 6 став 1 на оваа точка, да користат уште и 50% од количеството на зголеменото производство на злато во 1980 година во однос на производството на злато во 1979 година.

2. Ова решение влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 14
17 јануари 1980 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Бранислав Иконик, с. р.

46.

Врз основа на член 5 став 1 од Законот за Царинската тарифа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 27/78), на предлог од директорот на Сојузната управа за царини, сојузниот секретар за финансии донесува

УПАТСТВО

ЗА РАСПОРЕДУВАЊЕ НА СПЕЦИЈАЛНИ МАШИНИ ЗА ПРЕЦИЗНО КОВАЊЕ ВО ЦАРИНСКАТА ТАРИФА

1. Специјални машини за прецизно ковање, хоризонтални со четири или повеќе чекани (сместени во посебен сандачест ковачки уред), за топло или ладно ковање, без калапи, на тркалезни шупливи предмети и предмети со квадратен и правоаголен пресек со голем број симултани удари на чекани, со над 200 удари во минута при што силата на притисокот по чекан изнесува 100 t, се распоредуваат во тар. број 84 45/11а-1 од Царинската тарифа.

2. Ова упатство влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр 3-3501/1
11 јануари 1980 година
Белград

Сојузен
секретар за финансии,
инж. Петар Костиќ, с. р.

47.

Врз основа на член 5 став 1 од Законот за Царинската тарифа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 27/78), на предлог од директорот на Сојузната управа за царини, сојузниот секретар за финансии донесува

УПАТСТВО

ЗА РАСПОРЕДУВАЊЕ НА ХИДРОГЕНИРАНА РАСТИТЕЛЕНА МАСТ ВО БЕЛА БОЈА ДОБИЕНА ОД СЕМЕТО НА МАСЛОДАЈНА ПАЛМА СО ФИЗИЧКИ И ХЕМИСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА КОКОСОВА МАСТ — WITOCAN ВО ЦАРИНСКАТА ТАРИФА

1. „WITOCAN“ — хидрогенирана растителна маст во бела боја, добиена од семето на маслодајна палма, со физички и хемиски карактеристики на кокосова маст, се распоредува во тар. број 15.12/5а на Царинската тарифа.

2. Ова упатство влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр 3-8494/1
11 јануари 1980 година
Белград

Сојузен
секретар за финансии,
инж. Петар Костиќ, с. р.

48.

Врз основа на член 30 ст. 1 и 4 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 38/77), во согласност со претседателот на Сојузниот комитет за енергетика и индустрија и со претседателот на Сојузниот комитет за труд, здравство и социјална заштита, директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

П РА В И Л Н И К ЗА ТЕХНИЧКИТЕ НОРМАТИВИ ПРИ ПРЕВОЗОТ НА ЛУЃЕ И МАТЕРИЈАЛ ПО ОКНАТА НА РУД- НИЦИТЕ

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат техничките нормативи за извозни постројки при нивната изградба, употреба и одржување, а заради превоз на луѓе и материјал по окната на рудниците.

Член 2

Под извозна постројка, во смисла на овој правилник, се подразбираат: опремата на окната на рудниците и уредите на навозиштата и одвозиштата, извозната кула со опрема и уреди за превоз, извозните садови, извозните јажиња, извозната машина, догонските агрегати на извозните машини, опремата и уредите за сигнализација, за телефонска и радиоарска и за управување, како и друга опрема и уреди што се во врска со превозот на луѓе и материјал, по окната на рудниците.

Член 3

Ако со овој правилник не е определено поинаку, на електроенергетските постројки и електричните уреди од овој правилник ќе се применуваат прописите што се однесуваат на електроенергетските постројки и уредите во рударството.

Член 4

Работата на извозната постројка мора веднаш да се запре штом ќе се утврди дека извозната постројка, односно уредите во врска со превозот не обезбедуваат сигурност на работата, односно не одговараат на одредбите на овој правилник.

II. ИЗГРАДБА И УПОТРЕБА НА ИЗВОЗНИ ПО- СТРОЈКИ

1. Обезбедување на отворот на окното

Член 5

Сите приоди кон окното на рудникот на одвозиштето и на сите навозишта, ако не се затворени со заштитна врата мораат да бидат обезбедени со ограда висока најмалку 1,80 m.

Оградата мора да ја допира почвата (подот) на одвозиштето, односно навозиштето. До височина од 30 cm од почвата оградата мора да биде полна или со отвори чија големина е најмногу 5 mm. Делот од оградата на 30 cm од почвата може да има отвори чија големина е најмногу 5 × 5 cm.

Член 6

Заштитната врата на приодот во окното мора да биде висока најмалку 1,5 m од подот и да е изработена така што да го спречи влегувањето на луѓе во окното или случајното истуркување на вагонетки во окното, кога кошот не е на навозиштето, односно на одвозиштето.

Вратите на навозиштата и одвозиштата мораат да се задвижуваат попречно и да се отвораат механички или рачно.

За окна со еден приод во окното (на пример кои и противтег) може по исклучок да се примени и заштитна крилна врата. Таа мора да биде висока најмалку 1,25 m од подот и изработена така што да не може да се отвора спрема окното и на одвозиштето и навозиштето да може лесно да се отвора и сама да се затвора.

Без оглед на начинот на кој вратата се затвора, кај ракувачот на извозната машина мора да се предвиди сигнализирање со помош на сигнализациони кои треба да светат, ако на сите катови вратата е затворена. Со соодветно електрично блокирање мора да се оневозможи сигнализирањето и пуштањето на извозната машина во движење, ако било која врата е отворена.

Долниот дел на вратата мора да биде изработен на начинот од член 5 став 2 на овој правилник предвиден за оградата, така што конструкцијата на вратата да дава сигурност против паѓање на туѓи тела во окното.

Одредбите на став 5 од овој член не се однесуваат на приклучните мостови.

Член 7

На навозиштата и одвозиштата при превозот со кошеви мораат да се вградат затворачи на колосекот (колосечни брани), што ја попречуваат вагонетката да падне во окно.

На навозиштата со рачни маневри затворачите на колосекот не смеат да се вградат на растојание поголемо од должината на една вагонетка, односно од должината на две вагонетки за кошеви со две вагонетки по етажа. Притоа мораат да се вградат и уреди (попречни рачки), што им служат на навезувачите за придржување и ножни летви за опирање за да не лизнат во окното.

2. Одделение за минување на луѓе

Член 8

Окното што служи за превоз на луѓе и материјал мора да има посебно одделение за минување на луѓе, снабдено со пропишани скали и одморалишта. Одделението за минување на луѓе мора овозможува да биде слободно за да може низ него непречено да се минува, лесно достапно од секој кат (хоризонт) и доволно пространо низ него и низ отворите на одморалиштето слободно да можат да минуваат луѓе со апарати за спасување. Отворите на одморалиштето мораат да имаат димензии најмалку 60 × 80 cm. Растојанието помеѓу одморалиштата не смее да биде поголемо од 7 m.

Помеѓу одделението за минување на луѓе и одделението за превоз на луѓе и материјал мора да се наоѓа преграда, чии отвори не смеат да бидат поголеми од 5 × 5 cm, односно кога се применуваат прачки или летви растојанието помеѓу нив смее да изнесува најмногу 5 cm. Преградата мора да биде изработена така што во случај на потреба за спасување да може лесно да се пробие или отстрани.

Одделението за минување на луѓе мора да се наоѓа на тагво место во окното за да може во случај на потреба во него да се влезе од обата коша и обратно од одделението за минување во обата коша.

Одредбите на став 1 од овој член не мораат да се применат на окната што се изградени само за превоз на материјал или како сервисни окна, ако јаката има и други окна од кои најмалку две се опремени со одделение за минување на луѓе и ако овозможуваат излегување на луѓето од сите хоризонти низ обата окна. Во окната за превоз на материјал, односно во сервисните окна, во кои не се изградени

одделенија за минување на луѓе, мора да се предвиди посебен помошен уред за превоз на луѓе („длабот“ или с.л.), кој мора да се снабдува со енергија од посебен извор независен од изворот на енергија за погон на извозната постројка. Посебниот помошен уред мора да има доволен извозен капацитет за превоз на сите луѓе што се вработени во сообраќајниците и во работилиштата што гравитираат кон окното.

Кон изработката и користењето на посебниот помошен уред од став 4 на овој член може да се пристапи само ако претходно се докаже дека превозот со тој уред е поефикасен и посигурен во случај на повлекување на луѓето во однос на одделението за минување на луѓе.

Посебниот помошен уред од став 4 на овој член не мора да има окна со две извозни постројки, ако извозните садови на двете постројки можат да се користат за превоз на луѓе и ако е осигурен резервен извор на енергија независен од главниот извор на енергија за погон на извозните постројки, а кој може да се пушти во погон најмногу за 10 минути.

Ако се применуваат одредбите од ст. 4, 5 и 6 на овој член, планот за повлекување на луѓето од јамата во случај на опасност мора да содржи наредби и упатства од кои може да се види кој број на луѓе е предвиден за повлекување по окното од јамата без минувајќите за луѓе.

3. Водилки и носачи на водилки

Член 9

Водилките можат да бидат крути (дрвени или метални и еластични (јажени).

Крутите водилки мораат да бидат изработени и вградени според проектот со дадените геометриски елементи. Тие меѓусебно мораат да бидат споени така што при дејството на факалките на извозниот сад, оптоварувањето да биде поделено најмалку на 3 носачи на водилките, како и да не дојде до извивање на водилките.

Зазорите помеѓу крутите водилки и лизгачите на извозниот сад не смеат да изнесуваат повеќе од 10 mm бочно и 10 mm челно.

Член 10

Дрвените водилки мораат да бидат прави и мазни, изработено од суво, здраво и отпорно дрво, и мораат да им одговараат на важечките југословенски стандарди. Должината на водилката не смее да биде помала од 3 m, а зависна е од растојанието на носачите на водилките во окното.

Дрвените водилки мораат да се заменат:

- 1) ако имаат попречен пресек до 120 cm^2 — кога ќе се истрошат бочно $2 \times 10 \text{ mm}$ и челно 10 mm ;
- 2) ако имаат попречен пресек над 120 cm^2 до 220 cm^2 — кога ќе се истрошат бочно $2 \times 15 \text{ mm}$ и челно 10 mm ;
- 3) ако имаат попречен пресек над 220 cm^2 — кога ќе се истрошат бочно $2 \times 20 \text{ mm}$ и челно 15 mm .

Член 11

Металните водилки можат да бидат од шински тип или изработени со заварување од соодветни носачи и лимови со правоаголен попречен пресек. Водилките мораат да бидат изработени, вградени и прицврстени на таков начин така што за целото време на употребата да обезбедуваат мирно лизгање на извозниот сад, при што не смее да дојде до вклевтување на садот, и на извозните садови каде што постојат факалки да им овозможат нивно ефикасно дејствување. Должината на водилките не смее да биде помала од растојанието помеѓу носачите на водилките во окното.

Металните водилки мораат да се заменат, ако пресекот на еден елемент на профилот е истрошен повеќе од 6 mm, односно ако има уште само половина дебелина во однос на првобитната состојба.

Член 12

Јажените водилки се изработуваат од жичен материјал, најчесто со затворена или полузатворена конструкција чија цврстина е 1.100 до 1.200 N/mm². Тие мораат да бидат затегнати со тегови со сила околу 10 kN на секои 100 m длабочина на окното. Јажените водилки мораат да се монтираат најзгодно спрема насоката на плетењето (десно, односно лево плетени). За секој извозен сад, мора да има најмалку четири јажени водилки, односно најмалку две надворешни при примената на средишните отклонувачки јажиња.

Растојанието помеѓу извозните садови при двострано водење на садот мора да биде најмалку 500 mm за длабочина на окното до 500 m, односно најмалку 600 mm за длабочина на окното над 500 m.

Растојанието помеѓу извозните садови со надворешно водење мора да биде најмалку 700 mm за длабочина на окното до 500 m и без средишните отклонувачки јажиња, а најмалку 700 mm за длабочина на окното над 500 m, при што мораат да се применат средишните отклонувачки јажиња.

Растојанието помеѓу извозниот сад или садот, односно помеѓу извозниот сад и опремата по должината на целото окно мора да изнесува најмалку половина од растојанието помеѓу извозните садови.

Јажените водилки мораат да се заменат, ако при прегледот се утврди дека на должина од 10 чекори има толку искинати жици така што остатокот од целите жици не ја даваат повеќе пропишаната сигурност, односно ако факторот на сигурност се намалил за 15% од пропишаниот или ако називниот пречник на јажето се намалил за повеќе од 15%.

Затворените јажени, водилки мораат да се заменат, ако надворешниот слој на жицата е истрошен за повеќе од 50%.

Член 13

Носачите на водилките во окното можат да бидат дрвени или метални. Тие се вградуваат како попречници (вклевтени греди на двата краја), а можат да се вградат и како конзоли само метални.

Металните носачи на водилките не смеат да имаат дебелина на елементите помала од 8 mm во границите на дозволените отстапувања според југословенските стандарди.

Пред вградувањето, металните носачи на водилките мораат на соодветен начин да се подготват и обложат со заштитни премачкувачи против корозија, зависно од работната средина.

Вертикалното растојание на носачите на дрвените водилки не смее да биде поголемо од 3 m. Ако се употребуваат метални водилки, тоа растојание може да биде поголемо но најмногу 4 m.

Крутите водилки се спојуваат за носачите на водилките со помош на завртки и навртки, односно со помош на погодни стегалки. Главите на завртките не смеат да го попречуваат минувањето на лизгачите на извозниот сад и мораат да бидат впуштени во водилките најмалку за онолку колку што е дозволената истрошеност на водилките.

Член 14

Крутите водилки, носачите на водилките и нивните меѓусебни врски мораат да бидат димензионирани и изработени така што во секој момент да имаат фактор на сигурност при најголемо допустено статично оптоварување поголем од 4 при превозот на материјал, односно поголем од 6 при превозот на луѓе, во однос на прекинувачката затезна цврстина на материјалот од кој се изработени. Под

најголемо допуштено статичко оптоварување се подразбира сопствената тежина на извозниот сад, тежината на транспортното средство со материјалот, односно со луѓето, тежината на спојниот прибор и тежината на едната развиена страна на јагето (од јажените макари до најниската положба на извозниот сад во окното).

При димензионирањето, водилките се пресметуваат спрема дозволењот истрошен попречен пресек.

За извозните садови со фаќалки, водилките се пресметуваат спрема напрегањето со притисок и со извивање.

За извозните садови без фаќалки, водилките се пресметуваат како греди на два наслони изложени на свиткување со случајна хоризонтална сила на средината на вертикалното растојание на носачите, чија величина е еднаква на силата на 1/12 од најголемата тежина на полн извозен сад, засметувајќи ја тежината на спојниот прибор на горното јаже, како и на додното јаже ако тоа постои.

Димензионирањето на спојните елементи на дрвените водилки за носачите на водилките се врши со пресметување на заврските на свиткување и затегање, како и на меѓусебниот спој на водилките на носивост.

Димензиите на спојните елементи на металните водилки за носачи на водилки се пресметуваат врз основа на силата на отпорот на триење предизвикана со притегање на водилката кон носачот, со пропишаниот фактор на сигурност на спојните елементи во однос на прекинувачката цврстина на материјалот од кој се изработени.

За извозните садови без фаќалки, спојните елементи на водилките за носачи на водилки се пресметуваат врз основа на претпоставената вертикална сила, чија вредност изнесува 1/4 од случајната хоризонтална сила пресметана според став 5 на овој член.

Носачите на водилките за извозни садови без фаќалки се пресметуваат како елементи изложени на свиткување под дејството на случајна хоризонтална и вертикална сила засметана според одредбите на овој член. Се зема дека попречниците слободно лежат на облогата на окното, односно на другите наслони. Напрегањата предизвикани со хоризонтална и вертикална сила не се собираат туку за секоја поединечно се врши пресметување. Металните носачи од конзолен тип се пресметуваат како елементи изложени на свиткување поради дејството на вертикалната сила и поради дејството на хоризонталната (бочна) сила.

При пресметката на носачите на водилките и на спојните елементи на водилките за носач, ако вертикалното растојание помеѓу носачите е поголемо или помало од 1,5 m, вертикалната сила се коригира со факторот

$$f = 1 + 0,5 \frac{l - 1,5}{1,5}$$

каде што: l — е стварното растојание помеѓу носачите.

Под тежина, во смисла на овој правилник, се подразбира масата помножена со забрзувањето на земјината тежа, ($m \times g$).

Член 15

Засиданите носачи на водилките мораат толку длабоко да се садат во облогата на окното така што средината линија на носачите да биде најмалку 25 cm во облогата, а страната свртена кон средината на окното да биде засидана во бетон најмалку 15 cm. Конструкцијата и зацврстувањето на носачите од конзолен тип мораат да бидат такви така што за време на работата да не може да настапи олабавеност (погштување) на спојката на носачот со облогата.

За двојни извозни постројки со извозни садови без фаќалки, носачите на водилките се пресметуваат на напрегање со свиткување што е предизвикано со оптоварување на извозниот сад на едната постројка на местото во окното каде што дејствува максималниот момент на свиткување.

Јажените водилки, нивните спојни елементи со носачи и носачите во кулата, како и спојните елементи со затезна конструкција во окното, мораат да имаат фактор на сигурност најмалку 6. Тој фактор се определува како однос помеѓу носивоста на јагето спрема оптоварувањето на јагето. Оптоварувањето се состои од тежината на тегот за натезање и од сопствената тежина на јагето.

4. Седалки и приклучни мостови

Член 16

Седалките смеат да се употребуваат само при превозот на материјал, за помали извозни постројки со брзина на извоз најмногу 2m/s, со тапани без долно јаже, и тоа само на навозиштата и одвозиштата помеѓу кои моментно се врши превоз. На другите навозишта (хоризонти и етажи) седалките мораат да бидат отстранети од одделението за превоз и забравени. Ако седалките не се отстранети од одделението за превоз на минувачките хоризонти (етажи), работата на извозната машина мора да биде оневозможена со блокирање со помош на соодветен уред.

Ако седалките се повлечени од одделението за превоз, ракувачот со извозната машина мора со тоа да биде запознаен преку светлосни сигнали или уред кој може да биде дел од уредот за блокада на машината (став 1) или самостоен.

Седалките не смеат да се употребат кај спојниот прибор на извозното јаже и садот, со спојка која има клинеста влошка, ако клинот не е сигурно обезбеден од испаѓање (отклинување) кога јагето ќе олабави при седнувањето на кошот на седалките.

Ако извозната постројка нема седалки на навозиштата и одвозиштата, заради овозможување на товар и истовар на вагонетките во кошот, мораат да се постават приклучни мостови кои не смеат да го попречуваат минувалиштето на кошовите по окното.

5. Слободна длабочина на окното

Член 17

Под најниското навозиште мора да има предвидено слободна длабочина на окното, еднаква најмалку на слободната височина определена според одредбите на член 23 од овој правилник.

Член 18

Во слободната длабочина на окното мора да биде предвидено кочење на извозните садови со помош на дрвени водилки. Кочењето на сатовите може да се изведе со задебелување на водилките на бочните страни или на челната страна (со намалување на растојанието помеѓу чифтот на водилки). Задебелувањето на водилките мора да почне најмногу на 1 m под најниската нормална положба на дното на садот на најниското навозиште.

Косичата на задебелувањето на водилките на бочните страни мора да биде 1:100 за секоја страна. Должината на задебелените водилки не смеат да изнесува повеќе од 3 m, така што вкупното задебелување е 6 cm поголемо од отворот на лизгачот на папучата на извозниот сад.

Косината на задебелувањето на водилките на челната страна мора да биде 1:50, но така што растојанието помеѓу водилките да не се намали за повеќе од 20 cm.

Водилките задебелани од бочните страни мораат да бидат добро потирени за подот на окното,

а водилките помеѓу кои растојанието е стеснато мораат на погоден начин да бидат потпрени за боковите на окното. Задебелувањето на водилките мора да биде направено во едно парче, при што пресекот на најголемото дозволено задебелување мора до крајот на водилката да остане ист.

Член 19

Водата што се собира на дното од окното мора да се одводи така што нивото на водата никогаш да не биде толкаво за да може да дојде до потопување на луѓето во кошот, ако кошот од која и да е причина слегло во слободната длабочина.

На дното на окното мора да се постави покажувач на нивото на водата, кој при максимално дозволеното ниво на водата ќе вклучи соодветен оптички и звучен сигнал на определено работно место.

6. Параметри на возењето

Член 20

Максималната брзина на возењето при превозот на луѓе и материјал се определува според следниот образец:

$$V_{\max} = k \sqrt{\frac{2 \cdot p \cdot q}{p + q}} \cdot H, \text{ м/с}$$

каде што е:

- V_{\max} — најголема брзина на возење, во м/с,
- k — коефициент на искористувањето на брзината
- p — забрзување, во m/s^2 ,
- q — забавување, во m/s^2 ,
- H — длабочина на извозот, во м.

Најголемата дозволена вредност на коефициентот на искористувањето на брзината изнесува $k = 0.60$.

Најголемото дозволено забрзување и забавување при превозот на луѓе е $p = q = 0.75 \text{ m/s}^2$.

Најголемата брзина на возење на луѓето не смее во никој случај да биде поголема од $V_{\max} = 14 \text{ m/s}$.

Најголемата брзина на возење на материјал не смее во никој случај да биде поголема од $V_{\max} = 20 \text{ m/s}$.

Апсолутните вредности на забрзувањето, односно на забавувањето и на факторот на искористувањето на брзината се движат во следниот однос:

$$r \approx q \geq 0.6 \text{ m/s}^2 \quad k \sqrt{p} \leq 0.45$$

Во оправдани случаи, а врз основа на техничко-економска анализа, може да се дозволи зголемување на факторот на искористувањето на брзината до 0.80 но во никој случај не смеат да се надминат пропишаните вредности во овој член за најголемите брзини при превозот на луѓе и при превозот на материјал.

7. Извозна кула

Член 21

Извозната кула мора, според статистичката пресметка, при најголемо статичко оптоварување да има најмалку двократна сигурност во однос на прекинувачката цврстина на материјалот од кој е изработена. Под најголемо статичко оптоварување се подразбира случајното оптоварување што може да настане при насилно прекинување на извозното јаже што се намоткува од долната страна на тапанот, односно на бобината или макаратата, кога извозниот сад ќе се заглави во окното или ќе удри во

одбојниците, додека другото јаже при нормален превоз на материјалот е под најголемото допустено статичко оптоварување. Ова оптоварување мора, при заглавувањето на другиот сад во окното, да се зголеми на 1/3 од сметковната носивост на јажето, а при наидувањето на одбојниците да се зголеми за 10% поради динамичките сили. Како носивост на јажето се зема сметковната носивост.

За извозниот систем Коепе, како најголемо статичко оптоварување, може да се земе оптоварување под кое настапува лизгање на јажето на макаратата при спуштањето на најголемиот допуштен товар, кога тоа оптоварување е помало од оптоварувањето при насилно прекинување на јажето.

При статичкото пресметување на извозната кула, се засметува и сопствената тежина на кулата со сите вградени уреди, а за кулите и извозната машина со уредите што и припаѓаат во главата на кулата. Кулата мора да се пресмета и за оптоварувања што се јавуваат при паѓањето на извозниот сад на прифатните лостови; при зафаќањето на фаќалките во случај на прекин на јажето кога садот се наоѓа во кулата, како и при опирањето на проширените водилки за конструкцијата на кулата. При тисокот на ветрот на кулата се пресметува според важечките прописи од областа на градежништвото за зоната во која се гради кулата, но истовремено не се пресметува со прекинувачкото оптоварување на јажето. При пресметката на покривот и на носечките делови на покривот на кулата, се пресметува и оптоварувањето од снег.

Извозната кула со две извозни постројки мора да биде статички пресметана најмалку со двократна сигурност во однос на прекинувачката затезна цврстина на материјалот од кој е изработена при најголемо статичко оптоварување при кога едното (појакно) јаже се кине насилно, додека другото јаже на таа извозна постројка е под најголемото допустено статичко оптоварување, како и под оптоварување со силите што се појавуваат при нормалниот превоз на материјал по другите извозни постројки.

Член 22

За извозните кули без потпирачи (косници) мора да постои најмалку 1.3-кратна сигурност против превртување на кулата, при што се пресметува најповолниот случај на дејство на сопствената тежина, на насилното прекинување на извозното јаже или на силата на ветрот и на сопствената тежина.

За извозните кули со потпирачи, сигурноста против превртување на кулата мора да изнесува најмалку 1.3 и кога јажињата се демантирани, а ветрот дејствува од која и да е страна.

При пресметкана на кулата мораат да се користат параметрите што важат за земјотресна зона во која кулата ќе биде изградена.

8. Слободна височина во кулата

Член 23

Под слободна височина се подразбира патот што извозниот сад уште може да го помине нагоре од својата највисока нормална положба на одвозиштето, а при тоа да не удри во одбојниците.

Слободната височина зависи од максималната брзина на возењето и од опременоста на извозната постројка со сигурносни уреди и со регулатори на возењето. Слободната височина во никој случај не смее да биде помала од 3 м.

За помали извозни постројки со брзина на превоз на луѓето помала од 4 m/s и со брзина на превоз на материјал до 6 m/s , и кои немаат регулатор на возење, слободната височина мора да биде најмалку 1.5 пати поголема од најголемата дозволена брзина при превозот на материјал.

За другите извозни постројки, кои задолжително се опремени со регулатор на возење, слободната височина мора најмалку да изнесува:

$2 \leq V_{max} < 4$	— — —	3 m
$4 \leq V_{max} < 6$	— — —	5 m
$6 \leq V_{max} < 10$	— — —	онолку колку што изнесува одобрената брзина на возењето
$10 \leq V_{max} < \dots$	— — —	најмалку 10 m.

Член 24

На патеката на слободната височина од член 23 став 1 на овој правилник мора да се предвиди кочење на извозниот сад со помош на задебелени водилки или на друг сигурен начин.

За новите извозни постројки е задолжителна примената на бочно задебелени водилки.

Задебелувањето на водилки во слободната височина на кулата мора да изнесува онолку колку и задебелувањето на водилките во слободната длабочина на окното, и изведено на начинот како што е тоа утврдено со одредбите на член 18 од овој правилник.

Задебелените водилки мораат да бидат изработени во едно парче, а пресеког на најголемог задебелување мора, до крајот на водилката да остане непроменет.

Дрвените водилки задебелени бочно на горниот крај во правецот на својата оска мораат да бидат сигурно потпрени за конструкцијата на кулата.

Задебелените водилки, нивните спојки и настони мораат да бидат димензионирани врз основа на оптоварувањето што е еднакво на носивоста на јажег, односно на оптоварувањето при кое настапува лизгање на јажег на Коопе макарагата.

Задебелувањето на водилките мора да почне на 1m над нормалната положба на горната рамка на извозниот сад на одвозиштето, односно на местог на кое се наоѓа граничниот прекинувач.

9. Одбојници и прифатни лостови

Член 25

Непосредно под заштитните корита на јажените макари мораат да се постават одбојници кои во случај на претерување на извозниот сад ќе го спречат удирањето на садот, односно на спојниот прибор на јажег и на садот (стегалките на јажег) во јажените макари.

Одбојниците и нивниот спој со кулата мораат да бидат пресметани врз основа на оптоварувањето што е еднакво на сметковната носивост на извозното јаже, односно еднакво на оптоварувањето при кое настапува лизгање на извозното јаже на Коопе макарагата.

Член 26

Во извозната кула мораат да се вградат прифатни лостови (автоматски седалки) за да се спречи падот на извозниот сад во окното, ако при претерувањето на садот дојде до прекин на извозното јаже. Прифатните лостови ги подига извозниот сад при своето минување нагоре. Тие веднаш мораат, под влијание на сопствената маса, сами да се вратат во хоризонтална положба, штом извозниот сад мине, за да ја задржат при евентуалниот пад. Прифатните лостови мораат да бидат вградени на височината од која извозниот сад би можел да падне најмногу до 50 cm од местог каде што извозниот сад ќе удри во одбојниците. Од секоја челна страна на извозниот сад мора да се вгради по еден чифт прифатни лостови, што можат да го прифатат извозниот сад при падот за соодветна

рамка-венец на подот, помеѓу етажата или главата на садот.

Прифатните лостови мораат да имаат најмалку четирикратна сигурност во однос на најголемог статичко оптоварување на извозното јаже при превозот на материјали.

Конструкцијата на извозната кула на местог на кое прифатните лостови се прицврстени мора да биде зајакната во таква мера така што да му одговара на оптоварувањето од став 2 на овој член.

Конструкцијата на прифатните лостови и нивното прицврстување мораат да овозможат еластичен прифат на оптоварувањето.

10. Јажени макари (јаженици)

Член 27

Според статичката пресметка за јажените макари, за нивните оски и лагери се зема најмалку 1.8 пати поголема сигурност во однос на резултатата на случајната сила што настанува при насилен прекин на јажег.

За системот Коопе сигурноста се однесува на силата на лизгањето на јажег (член 21 на овој правилник).

Пречникот на јажената макара мора најмалку 1000 пати да биде поголем од пречникот на најдебелата жица, односно најмалку 80 пати поголем од називниот пречник на извозното јаже, ако квалитетот на челикот на јажег е под 1770 N/mm^2 , а ако квалитетот на челикот е 1770 N/mm^2 и повеќе пречникот на јажената макара мора да биде најмалку 1200 пати поголем од пречникот на најдебелата жица, односно најмалку 100 пати поголем од називниот пречник на извозното јаже. Од така пресметаните две вредности, за пречник на јажената макара се зема поголемата вредност.

Заради поголема сигурност при водењето на јажег преку јажената макара, опфатниот агол на јажег на јажената макара мора да изнесува најмалку 120° .

Расстојанието помеѓу јажег на јажените макари што се наоѓаат една покрај друга, мора да биде еднакво на расстојанието помеѓу јажињата за кои се прицврстени извозните садови.

Под секоја јажена макара мора да биде вградено заштитно корито или под (платформа) кој го спречува паѓањето на скршени парчиња во окното, ако јажената макара, нејзината оска или лагери се скршат.

На нови извозни постројки смеат да се вградат само јажени макари, чиј начин на изработка, облик и пресметка одговараат на југословенскиот стандард.

Член 28

Извозната машина мора да биде монтирана на оддалеченост од извозната кула толку така што аголот на свртувањето на јажег од рамнината на јажената макара на секоја страна не биде поголем од $1^\circ 30'$.

Во исклучителни случаи, ако теренските услови не овозможуваат поставување на извозната машина на соодветна оддалеченост, за која вертикалниот агол на јажег би бил над 50° , може да се земе поголем свртувачки агол, но најмногу до 2° .

Помошните извозни уреди за превоз на луѓе во случај на опасност можат да имаат отклонувачки агол најмногу 2° .

За извозниот систем Коопе и при распоредот на јажените макари на исто ниво, една покрај друга, аголот на свртувањето не смее да изнесува повеќе од 1° .

11. Мотори за извозни машини**Член 29**

За извозните машини со електричен погон мораат да бидат поставени инструменти за мерење на напонот, на јачината на струјата и моќта така што ракувачот со извозната машина да може непречено да ги набљудува и притоа во својата работа да не е попречен од надворешни влијанија.

Отпорниците на роторот (во вид на колце) на асинхронизмот мотор со лизгови прстени мораат да бидат правилно димензионирани со доволен број степени за задвижување, запирање, кочење и за ре-визионо возење.

За ре-визионо возење при брзина од 0,5 m/s, се предвидува дополнителен отпор во роторот на моторот или посебен мотор.

За извозните машини што се задвижуваат со асинхронизмот електромотори, брзината на возењето за луѓе и материјал треба да е еднаква. Роторот на асинхронизмот електромотори во вид на колца мора автоматски кратко да се спои при постигањето на синхронизмот брзина. Роторот останува краткоспоен се до тогаш додека лостот за управување не почне да се поместува кон нулта положба, доколку не се примени посебни начини на кочење.

Извозните машини со електромотори со едно-насочна струја, редовно предвидени за извоз од поголеми длабочини на поголеми товари, можат да имаат претворувачка постројка од класичниот систем Ward—Leonard, со помош на исправувач со мутатори или со туристори (статички Ward—Leonard).

Управувањето и регулирањето на брзината и на моментот на електромоторот за извозните машини може да биде рачно, полуавтоматско, автоматско или далечинско. Далечинското управување е дозволено само ако се врши преку електричен пат без механички посредни елементи.

Извозните машини на електричен погон мораат на амперметарот да имаат забележително означена називна струја на електромоторот.

12. Извозен тапан, бобина и погонска Коопе макара**Член 30**

За новите инсталации пречникот D на цилиндричните, коничните и спиралните тапани и бобини мора да биде најмалку 1000 пати поголем од пречникот на најдебелата жица, односно најмалку 80 пати поголем од називниот пречник на извозното јаже ако квалитетот на челикот на јаже е 1570 N/mm² и мора да биде најмалку 1200 пати поголем од пречникот на најдебелата жица, односно 100 пати поголем од називниот пречник на извозното јаже ако квалитетот на челикот е 1770 N/mm² и повеќе.

Од двете пресметани вредности според одредбата на став 1 од овој член, за пречник секогаш се зема поголемата вредност.

Пречникот D на погонската повеќејажена Коопе макара за нови постројки без отклонувачките макари мора да биде најмалку 80 пати поголем од називниот пречник на извозното јаже, а со отклонувачките макари — најмалку 100 пати поголем од називниот пречник на извозното јаже. За јажињата со квалитет на челикот 1770 N/mm² и подобар, пречникот на Коопе макарата мора да биде најмалку 100 пати поголем од називниот пречник на јаже.

Пречникот на еднојажена Коопе макара мора да биде најмалку 120 пати поголем од називниот пречник на јаже.

Член 31

За новите извозни машини напрегањето на оската на тапаните, бобините или на погонската Коопе макара мора сметковно да се провери спрема комбинирани напрегање поради свиткување и торзија.

При пресметувањето на тие оски, мора да се засмета случајната сила на кинење на јаже што се намоткува од долната страна, додека другото јаже е оптоварено со 1/3 од прекинувачката сила на јаже-то. Како торзионен момент се зема оној момент што настанува при преносот на називната моќ на моторот. За погонската макара или тапанот Коопе, мора, наместо силата на насилното кинење на јаже, да се земе најголемата сила при која настапува лизгање на јаже во нивниот жлеб при спуштањето на товарот кога таа сила е помала од прекинувачката сила на јаже.

Факторот на сигурност на оската во однос на прекинувачката цврстина на јаже, односно на силата кога настапува лизгање на јаже (Коопе) мора да изнесува најмалку 3.

За челикот од кој е изработена оската мора да постои уверение за неговиот квалитет.

Член 32

За извозните машини со тапан, јаже не смее да се намоткува само во еден ред.

Член 33

Пречникот на јадрото на бобината мора да биде најмалку 50 пати поголем од дебелината на пласката челично јаже.

Член 34

Височината на работ на тапанот при едноредно-то намоткување на јаже мора да биде еднаква најмалку на двократниот пречник на извозното јаже, а при дворедното намоткување — најмалку на трикратниот пречник на тоа јаже.

Член 35

По последното отсечување на извадокот на јаже на тапанот со дрвена облога мораат да останат најмалку две полни намоткувања на јаже кога извозниот сад или противтегот се наоѓаат на најдлабокото место во окното, а кога на металниот плашт на тапанот и бобината има најмалку три намоткувања.

Член 36

Врската на слободниот тапан со оската мора да биде изведена со помош на запчести спојки, а не со помош на триење.

Слободниот тапан мора сигурно да се закочи кога се менува заемната положба на тапаните (преместување на садовите и др.).

За да може ракувачот со извозната машина да знае дали слободниот тапан е вклучен или исклучен, мора да постои оптичко сигнализирање на положбата на слободниот тапан.

Член 37

На плаштот (обвивката) на тапанот мораат да бидат врежани жлебови што го спречуваат меѓусебниот допир на намоткувањата на извозното јаже. На тапаните кои имаат десно врежани жлебови, мораат да се монтираат лево плетени јажиња и обратно. Отворот за вовлекување на јаже низ плаштот на тапанот мора да има најмалку полупречник на закривување еднаков на 1/2 од полупречникот на тапанот, за да не дојде до остро свиткување на јаже и, по потреба, во отворот да може да се става мека влошка заради заштита на јаже.

Полупречникот на свиткувањето на јаже на местото на зацврстувањето на јаже за конструкцијата на тапанот мора да биде најмалку 4 пати поголем од пречникот на јаже. Јаже мора да биде сигурно прицврстено во внатрешноста на тапанот со најмалку две соодветни стегалки.

Плаштот на цилиндричниот тапан мора да има кружен облик. Обложувањето на плаштот мора да биде рамномерно.

Член 38

Извозните машини со погонска Коепе макара при спуштањето на товарот, во моментот на кочење то со маневарската кочница мораат да имаат фактор на сигурност против лизгање најмалку 1,2 кој се пресметува според следниот образец:

$$s = \frac{F_2 (\epsilon^{\mu\alpha} - 1)}{F_1 - F_2} > 1,2$$

каде што е:

- F_2 — вкупна статичка и динамичка сила во јажењето на празната гранка што доаѓа на макарата, во N;
- F_1 — вкупна статичка и динамичка сила во јажењето на оптоварената (полната) гранка што доаѓа со макарата во N;
- e — 2,718 — база на природниот логаритам;
- μ — 0,25 — сметковен коефициент на триењето помеѓу јажењето и макарата односно тапанот, стварниот коефициент на триење мора да се определи за секој, конкретен случај, на извадокот на влошката, и не смее да биде помал од 0,45 што мора да се докаже со извештајот за испитување;
- α — опфатен агол на јажената макара, во радијани.

Притисокот на јажењето во жлебот на Коепе макарата се пресметува според следниот образец:

$$p = \frac{F_1 + F_2}{D \times d \times z}$$

и не смее да биде поголем од 200 N/cm² за извозни јажиња (со двократно плетење), односно од 250 N/cm² за затворени јажиња, каде што е:

- F_1 — статичко оптоварување на јажењето што доаѓа на макарата, во N;
- F_2 — статичко оптоварување на јажењето што оди од макарата, во N;
- D — пречник на погонската макара Коепе, во cm;
- d — пречник на извозното јаже, во cm;
- z — број на јажињата.

13. Кочници

Член 39

Извозните машини за превоз на луѓе и материјал мораат да имаат маневарска кочница со компририран воздух или со масло под притисок. Кочницата дејствува на кочниот елемент кој претставува конструктивна целина со тапанот, бобината, односно со погонската Коепе макара.

Резервоарот за компририран воздух мора да има капацитет за најмалку 6 нормални кочења, а резервоарот за масло под притисок за најмалку 3 работни кочења. Тие резервоари мораат да бидат снабдени со регулатори на притисок.

За извозните машини со брзина на возењето помала од 2 m/s е дозволена употреба на ножна или рачна маневарска кочница. Таквите машини мораат да имаат сигурносна кочница која дејствува со помош на електромагнет и со соодветен тег.

Член 40

Извозните машини за превоз на луѓе и материјали со брзина поголема од 2 m/s мораат, освен маневарска, да имаат и сигурносна кочница. Сигурносната кочница мора автоматски да дејствува независно од погонската енергија на машината, независно од погонската сила на маневарската кочница

и независно од погонските средства. Таа автоматски се вклучува штом ќе нестане погонската енергија и штом одобрената брзина на возењето ќе пречекори за 15%, а во електричните извозни постројки штом ќе настане или значително ќе се намали напонот, штом ќе дојде до пречки во доводот на енергијата во машината, штом притисокот на медиумот за кочење ќе падне под минималната вредност, штом извозниот сад или противтегот ќе удри на граничниот прекинувач во окното, односно на граничниот прекинувач на слободната длабочина, кога регулаторот на возењето не ќе ја намали брзината при минувањето на садот низ одвоиштето или кога кочните облоги се истрошени над дозволената граница.

При автоматското вклучување на сигурносната кочница, се запира истовремено доводот на погонската енергија во извозната машина.

Маневарската кочница мора да биде регулирачка, ако брзината на возењето е поголема од 2 m/s. На командниот пулт (место) на извозната машина мора да биде вграден манометар кој континуирано го покажува притисокот на медиумот за кочење во системот за кочење.

На манометрот со забележлив знак мораат да бидат обележани максималниот и минималниот притисок.

Член 41

Кочниците мораат да бидат изработени така што машинистот на извозната машина од своето место може слободно и лесно да ракува со маневарската кочница и секој момент може да ја вклучи рачно или ножно сигурносната кочница. Маневарската кочница и сигурносната кочница при рачното и полуавтоматското управување мораат да имаат посебни лостови за ракување.

Обете кочници можат да дејствуваат на истите кочни венци и да имаат исти кочни лостови. Сигурносната кочница мора да има тег кој дејствува без удар потполно независно од маневарската кочница.

Обете кочници мораат, по правило, да дејствуваат на кочниот венец на оската на тапаните, бобините, односно на погонската Коепе макара.

Крајната дозволена граница која покажува дека кочните облоги се истрошени мора да биде забележливо означена со бојосана црта или со друг видлив знак. Кочниците мораат, по правило, да имаат уред за автоматско вклучување на сигурносната кочница штом кочните облоги ќе се истрошат над дозволената граница.

Член 42

На извозните машини со тапани и бобини мора да постои и посебна кочница за придржување на слободниот тапан при промената на хоризонтот од кој се врши извоз, доколку тоа не е можно да се изведе со помош на веќе постојните кочници. Таа кочница мора да има најмалку 1,5-кратна сигурност во однос на најголемото статичко оптоварување на еден празен сад со развиено јаже кога тој се наоѓа, на најдлабоката положба во окното.

Член 43

Маневарската кочница и сигурносната кочница мораат да имаат најмалку трикратна сигурност во однос на најголемата разлика на статичкото оптоварување на едната и на другата гранка на јажењето, при нормален превоз на материјал.

Кочниците од став 1 на овој член мораат да остварат забавување од најмалку 2 m/s² при спуштањето на товарот.

Член 44

При пресметувањето на силата на триењето, односно на моментот на кочењето се зема коефициент на триење μ — 0,4 за мазно обработени (истругани) венци, односно μ — 0,3 за необработени венци.

Кочните венци мораат да имаат кружен облик со дозволено отстапување зависно од пречникот на венците.

Член 45

Лостовите на кочниците и нивните спојни елементи мораат да имаат најмалку петкратна сигурност во однос на најголемата сила на кочењето, што може да се појави при работата на извозната машина, односно најмалку трикратна сигурност ако истовремено дејствува маневарската кочница и сигурносната кочница преку посебни системи. Во првиот случај сидрениите завртки на носачот на кочната челуст мораат да имаат најмалку 7,5-кратна сигурност, а во другиот случај 4,5-кратна сигурност.

14. Регулатор на возењето и сигурносен апарат

Член 46

Секоја извозна машина за превоз на луѓе и материјали со брзина поголема од 6 m/s мора да има регулатор на возењето. Регулаторот на возењето мора автоматски да го спречува пречекорувањето на дозволената брзина за повеќе од 10%, како и минувањето на извозниот сад низ одвозиштето со брзина поголема од 1,5 m/s и претерување на садот над граничната положба ако граничен прекинувач е поставен на регулаторот на возењето.

Извозните машини со брзина од 2 до 6 m/s мораат да се опремаат со сигурносен апарат со кој се контролира и ограничува брзината на возењето во периодот на еднолично и забавено движење. Тој апарат мора да дејствува при пречекорувањето на нормалната брзина на извозот за 15% и кога брзината на приоѓањето на извозниот сад е над 1,5 m/s.

Регулаторот на возењето и сигурносниот апарат не смеат да го попречуваат машинистот при запирањето, односно при кочењето на машината.

Регулаторот на возењето и сигурносниот апарат мораат да бидат споени со покажувачот на длабочината, а преку него поврзани со уредот за автоматско вклучување на кочницата, така што при секое дотерување на регулаторот на возењето, односно на сигурносниот апарат мора едновременно да се проведе и дотерување на казакката на покажувачот на длабочината.

Член 47

Регулаторот на возењето и сигурносниот апарат мораат да бидат вклучени при превозот на луѓе и материјал. При редовниот превоз на луѓе, забележливо мора да биде означено дека регулаторот на возењето, односно сигурносниот апарат е дотеран за одобрената брзина при превоз. На машинистот на извозната машина мора да му биде овозможено од своето место да може да врши прекопчување на регулаторот или сигурносниот апарат и секогаш да може да ја види положбата на прекопчувањето.

15. Покажувач на длабочината

Член 48

Секоја извозна машина мора да има сигурен и лесно дотерувачки покажувач на длабочината кој ја покажува точната положба на извозните садови во окното. Покажувачот на длабочината мора да биде поставен така што машинистот да може со негова помош на сигурен начин од своето место да го следи движењето на двата сада. Покажувачот на длабочината мора да има директен механички преносен механизам од главната погонска оска. За преносен механизам не смее да се користи ремеп или уред кој пренесува ротација со триење.

Ако извозните садови мораат да се преместуваат за превоз од друг хоризонт, покажувачот на

длабочината мора да биде изработен така што секоја негова стрелка да може одвоено и независно една од друга да се регулира и да се приспособи кон тие услови.

Покажувачот на длабочината мора да се избоботи во определена размера спрема длабочината на извозот и така да се постави така што машинистот да може лесно да го следи и набљудува од своето место.

Член 49

За извозните постројки со погонска макара, односно со тапан Коере, стрелката на покажувачот на длабочината, по правило, ја задвижува извозното јаже.

Во противно мора да постои можност стрелките лесно да се регулираат, ако дојде до евентуално лизгање на јажето.

16. Сигнално своно

Член 50

Сигналното своно мора да има звук различен од другите звучни сигнали и јасно да се чуе и покрај бучавата во просторијата на извозната машина.

Покажувачот на длабочината мора да биде изведен така што да го активира сигналот своно штом извозниот сад или противтегот ќе се доближат до одвозиштето на растојание што му одговара на патот на забавувањето на извозната машина. Штом машинистот при нормално возење го чуе звукот на своното мора да почне со запирањето на извозната машина, ако управувањето не е автоматско.

17. Граничен прекинувач

Член 51

Извозната постројка за превоз на луѓе и материјал мора да има гранични прекинувачи што ја активираат сигурносната кочница и го прекинуваат доводот на енергија за погонскиот мотор штом извозниот сад или противтегот го мине местото на своето нормално пристигање на одвозиштето односно навозиштето.

Секој сад и противтег мораат да имаат свој прекинувач.

Гранични прекинувачи мораат да се постават:

- 1) на покажувачот на длабочината или на регулаторот на возењето;
- 2) во извозната кула над одвозиштето;
- 3) во слободната длабочина, ако нема други извозни садови или противтег.

Граничните прекинувачи во извозната кула мораат да бидат монтирани така што извозните садови или противтегот да ги активираат штом својата нормална положба на одвозиштето ја минат за 1 m. Граничниот прекинувач на покажувачот на длабочината или на регулаторот на возењето мора да почне да дејствува порано отколку оној во кулата, т.е. при пречекорувањето на нормалната положба на извозниот сад за 0,5 m.

18. Тахометар и тахограф

Член 52

Извозната машина за превоз на луѓе и материјал мора да има тахометар (мерач на брзината) и уред за давање звучен или светлосен сигнал, ако при превозот се пречекори одобрената брзина.

Ако при превозот на луѓе или материјал одобрената брзина е поголема од 4 m/s, тахометарот мора да биде опремен и со тахограф кој во секој момент на возење освен покажување на брзината едновременно ја бележи брзината на соодветните дијаграми на возењето.

На дијаграмите на возењето на тахографот мора да биде означен датумот. Дијаграмите мораат да се чуваат најмалку три месеци.

Извозната постројка што е снабдена со тахограф, по правило, има уред за бележење на пријавните и извршните сигнали.

19. Извозни садови

Член 53

Составните делови на извозните садови (кошеви и скипови) и на противтегот мораат да бидат изработени така што да имаат најмалку седмokratна сигурност во однос на најголемото статичко оптоварување предвидено за извоз на материјалот, а кај садот за превоз само на материјал — најмалку четирикратна сигурност.

Садот мора да биде солидно изработен, доволно димензиониран и по можност со што полесна конструкција. Посебно внимание мора да се обрне на изработката на составните делови на садот.

Кошот мора да има цврст ребрест под и јак лимен заштитен покрив за преклопување со благ наклон. На кошот со повеќе етажи, мора на секоја етажа да се наоѓа еден до два отвори за минување на луѓе.

Боковите на кошот мораат да бидат изработени од издунчен лим или од густа мрежа од подот до покривот. Кошот кој служи за превоз на луѓе мора од обете страни на влезот да има најмалку 1,5 m висока врата што не смее да се отвора надвор. Вратата мора да биде изработена така што да се за отвора од надворешната страна, а во случај на нужда да може да се отвора од внатрешната страна. Таа не смее да се отвора поради удар или штрекање за време на возењето.

На погодна височина под покривот на кошот мора да се постави пречка или синџири за закачување на рачни сџетилки и за придржување на луѓе.

Противтеговите мораат да бидат осигурени против испаѓање. При употребата на бетон за тегови се дозволува само армиран бетон. Папучите-лизгачи и илвните наслони на челната или бочната страна мораат да бидат доволно димензионирани за да издржат напрегање во случај на кочење со помош на задебелени водилки во слободна височина односно во слободната длабочина на окното.

Член 54

Внатрешната височина на секоја етажа на кошот не смее да биде помала од 1,75 m во целата просторија, а површината на подот мора да изнесува најмалку 0,18 m² за секое лице што се превезува. Ако внатрешната височина на етажата на кошот со повеќе етажи е помала од 1,75 m површината на подот мора за секое лице што се превезува да се зголеми во обратна пропорција на намалувањето на височината (на пример за височина од 1,60 m површината за секое лице изнесува 0,197 m²). Внатрешната височина на етажата на кошот со повеќе етажи не смее да биде помала од 1,60 m.

Кошот мора да има уред со кој вагонетките во него можат сигурно да се придржуваат (зацврстуваат) за време на возењето.

На извозните постројки со скипови уредени за превоз на луѓе се применуваат одредбите на овој правилник, што се однесуваат на извозните постројки со кошеви.

20. Факалки на извозните садови

Член 55

Извозниот сад (кош или скип) предвиден за превоз на луѓе освен во случајот од член 56 на овој правилник, има факалки изработени така што во

случај на прекин на јажето или во случај на нарушување на нормалниот режим на работата на постројката на определена должина на патеката го забавуваат и задржуваат извозниот сад. Како факалки што дејствуваат со кочење се сметаат оние факалки што при забавување до 30 m/s² можат да го задржат садот при пад. Во окна со еластични водилки (челични јажиња) факалките не смеат да се употребуваат.

Функционирањето на факалките се проверува со слободен пад на извозниот сад секој шест месеци.

Пружините на факалките смеат да бидат напрегнати само во онаа мера во која за време на превозот нивните канци нема да ги стружат водилките. Пружините смеат да носат најмногу 60% од тежината на празниот сад. За да се спречи поголемо оптоварување на пружините, мора да се вгради направа со која тоа се оневозможува. При дигањето на празниот сад, 60%-ното оптоварување на пружината дозволува забавување до 4 m/s², а притоа канците да не почнат да дејствуваат.

Канците на факалките мораат да бидат осигурени така што при своето дејствување да не можат да се свртат нагоре.

При превозот на материјал факалките не смеат да се исклучат. На скиповите што служат само за превоз на материјал не е задолжителна примената на факалки.

Во извозните окна со дрвени водилки, факалките на извозните садови мораат да имаат канци со вертикални запци чија височина е 20 до 50 mm, а под агол од 60°, што го кочат и запираат садот со вржување во водилките. Запците мораат да бидат распоредени така што да овозможуваат слободен излез на струганицата.

При статичката пресметка на составните делови на факалките, деловите оптоварени со силата на пружините, мораат да се сметаат со фактор на сигурност 7 а деловите што ги преземаат ударите од страна на водилките со фактор на сигурност 10.

Член 56

За извозните системи (Коере макара) со две или со повеќе јажиња примената во факалките не е задолжителна. Спојниот прибор на извозните садови за јаже мора да има уред за рамномерно оптоварување на јажето.

21. Споен прибор

Член 57

Под споен прибор, во смисла на овој правилник, се подразбираат спојните делови помеѓу извозното јаже и извозниот сад или противтегот.

Член 58

Деловите на спојниот прибор на извозниот сад со јаже мораат да имаат најмалку десеткратна сигурност во однос на најголемото дозволено статичко оптоварување при превозот на материјал. Ако се предвидуваат или настанат мошне неповолни услови за експлоатација, Сигурноста во однос на најголемото дозволено статичко оптоварување мора да биде поголемо за најмалку 20%.

Спојниот прибор во својата целост односно сите делови на врската монтирани во целост, мораат да бидат испитани со трипати поголемо оптоварување од оптоварувањето што за спојниот прибор е предвидено, при што не смеат да се појават какви и да се деформации. За спојниот прибор мора да постои уверение за квалитетот на спојниот прибор.

Се забранува употребата на уреди за откопување или за прикочување на спојниот прибор помеѓу извозниот сад и јажето.

Член 59

Средишниот драг (лост), ако е пресметан, конструиран и изработен врз основа на затезно напрегање, при користењето не смее да биде изложен на свиткување.

Деловите на спојниот прибор не смеат да имаат нагли промени во пресеците, а особено остри урези.

Член 60

Прицврстувањето на извозното јаже за садот, односно за спојниот прибор се врши со помош на јажено копче или со помош на јажена клинеста спојка.

Ако како врска на јажето со садот, односно со спојниот прибор се употребаат јажени копчиња, јажето мора да биде прицврстено за садот со помош на срцеликиот дел на јаженото копче. Полупречникот на тој дел мора да биде најмалку четири пати поголем од пречникот на јажето. Јажето мора тесно и нееластично да налегне врз жлебот на срцеликиот дел.

Крајот на јажето над срцеликиот дел мора да биде прицврстен со 5 до 8 стегалки. Широчината на стегалките мора да одговара најмалку на двократниот пречник на јажето. Светлото растојание помеѓу одделни стегалки мора да биде еден и полпати поголемо од широчината на самата стегалка. Горната и долната стегалка треба да се опремаат со меки влошки (на пример од кожа и гума). Рабовите на стегалките што налегаат на јажето мораат да бидат заоблени.

Кај извозните постројки со повеќе извозни јажиња, спојниот прибор на садот со јажето мора да биде изработен така што да обезбедува рамномерно оптоварување на одделни јажиња.

Ако за спој на садот со јажето се употреби јажена клинеста спојка, таа мора да биде изработена и вградена така што јажето од неа да не може да се извлече.

Член 61

За спојниот прибор на противтегот со јажето, како и за спојниот прибор на садот со долното јаже се применуваат одредбите на овој правилник што се однесуваат на спојниот прибор на садот со извозно јаже.

Член 62

Деловите на спојниот прибор на садот со извозно јаже смеат да се употребуваат најмногу 10 години.

22. Извозни јажиња

Член 63

За превоз на луѓе и материјал смеат да се употребуваат само испитани јажиња, изработени во едно парче од стракови (снопчиња) на челични жици.

Јажиња составени од две или повеќе парчиња, не смеат да се користат за превоз на луѓе и материјал.

Член 64

Јажињата за извозните постројки во рударството мораат да бидат изработени од челична жица со називна затезна цврстина 1770 N/mm^2 или од челична жица со називна затезна цврстина 1570 N/mm^2 .

Член 65

Јажето може да биде изработено од гола челична жица или од поцинкувана челична жица.

Затезната цврстина на одделни голи и поцинкувани жици мора да биде во согласност со вредностите дадени во југословенскиот стандард JUS C.Н1.030.

Поцинкуваните јажиња се употребуваат во мокри и влажни окна.

Член 66

Затезната цврстина на одделни носечки жици смее да отстапува за веќе употребувани јажиња најмногу за — 20% од просечната цврстина на сите носечки жици со иста називна цврстина, со ист облик или големина на пресекоот, како и од ист материјал.

Член 67

Јадрото на јажето мора да биде изработено од нов издржлив и еластичен материјал со долги влакна кое добро прима и задржува средства за натопување (подмачкување).

Затезната цврстина на жичените јадра во јажињата со триаглести валчести стракови не смее да биде поголема од 980 N/mm^2 .

Член 68

На извозните постројки со тапани и бобини јажињата мораат да бидат толку долги така што и по последното отсечување на извадокот за испитување, на тапанот или бобината да останат најмалку уште 2 намоткувања кога извозниот сад се наоѓа на најдлабокото место во окното, односно ако се во прашање метални облоги тогаш најмалку три намоткувања.

Член 69

Заради заштита на јажето од корозија и од претерано трошење (абање) поради триење, и заради заштита на јадрото на јажето од гниење, извозните јажиња мораат добро да се подмачкаат при изработката и редовно да се мачкаат во тект на експлоатацијата, така што мазивото потполно да навлезе во јажето и да ја покрие површината на јажето за да неможат влагата односно течните и гасовите материји да навлезат во јажето или непотребно да дејствуваат на неговата површина.

Во извозните постројки Коере надворешното (површинското) мачкање на јажето на смее значително да го намали триењето помеѓу јажето и погоиската макара, поради што би дошло до лизгање на јажето по жлебот на макарата. Најголемата вкупна содржина на мазивото во однос на масата на сувото влакнесто јадро не смее да биде поголема од 35%.

Мазивото за натопување на влакнестото јадро и за подмачкување на страковите на извозното јаже не смее да содржи киселини, лужини или соли топливи во вода, што можат да придонесат за корозија на челичните жици. Карактеристиките на мазивото мораат да му одговараат на југословенскиот стандард за мазива за извозни постројки (JUS B.Н3.800).

Член 70

За секое јаже мора да се издаде спецификација за конструктивните и технолошките својства на јажето. Спецификацијата мора да содржи опис на јажето со податоци за неговата конструкција, за плетењето, квалитетот на употребениот материјал, за резултатите на испитувањето на затезната и на свиткувачката цврстина на жицата, за димензиите, за масата и за носивоста на јажето. Во спецификацијата мораат да се наведат и податоците за квалитетот на мазивото што се употребува за односното јаже.

За секое јаже мора да се има извештај за неговото испитување.

23. Сигурност на јажето**Член 71**

Факторот на сигурност на јажето е односот на носивоста на јажето спрема статичкото оптоварување.

За извозни постројки со повеќе извозни јажиња, вкупното оптоварување се дели рамномерно на сите извозни јажиња.

Секое јаже мора да има најмалку фактор на сигурност (S) кој, освен од статичкото оптоварување, зависи и од длабочината на извозот и се пресметува според следните обрасци:

1) За системот Коере:

превоз на луѓе — — — $S = 9.5 - 0.001 H$

превоз на материјал — — — $S = 7.2 - 0.0005 H'$

каде што е

H' — оддалеченост помеѓу оската на јажената макара и најниската положба на извозниот сад или на противтегот во окното, во m.

2) За извозните постројки со тапани и бобини:

превоз на луѓе — — — $S = 8 - 0.0015 H$ а најмалку 6

превоз на материјал $S = 6 - 0.00075 H$ а најмалку 5

каде што е

H — најголема длабочина на извозот, во m.

Ако извозната постројка се користи за превоз на луѓе и за превоз на материјал, се усвојува факторот на сигурност кој одговара на поголемата носивост на јажето.

Член 72

При пресметувањето на факторот на сигурност на јажето со кое се врши превоз на луѓе, најголемото дозволено статичко оптоварување ја опфаќа:

1) тежината на извозното јаже од јажената макара до садот, кога овој се наоѓа на најдлабокото место во окното;

2) тежината на извозниот сад со спојниот прибор со синџири и врати;

3) тежината на најголемиот дозволен број на луѓе што во садот смеат да се возат, при што се зема масата на еден човек да изнесува 75 кг.

При пресметувањето на факторот на сигурност на јажето со кое се врши превоз на материјал во пресметката се зема, според став 1 на овој член, тежината на извозното јаже како под точка 1, тежината на садот како под точка 2, а наместо тежината на луѓето од точка 3 се зема најголемата тежина на материјалот во извозниот сад, односно ако превозот се врши со кошеви, најголемата тежина на материјалот и тежината на празните вагонетки.

Ако при превозот на луѓе и материјал се применува должно јаже поголемо по единица на должина, наместо тежината на носечкото јаже мора да се зема во пресметка тежината на долното јаже во должина од највисоката положба на извозниот сад на одвозиштето до повратните макари — валјаци на дното на окното.

24. Испитување на јажето**Член 73**

Од секое новонабавено јаже мора да се отсеке парче чииа должина е 2 m, кое служи за утврдување на почетните особини на јажето. Парчето точно се обележува, добро се заштитува и на суво место се чува еден месец подоцна отколку што јажето е во употреба.

Ако испитаното ново јаже не се употреби (монтира) во рок од 6 месеци, пред монтирањето на јажето мора да се отсеке парче чииа должина е најмалку 1 m и повторно да се испита:

1) секоја одделна жица во јажето со затегање (затезна сила) со помош на машина за кинење се дотогаш додека не се прекине;

2) секоја одделна округла носечка жица на јажето со обострано свиткување со помош на апарат за свиткување, така долго додека не пукне.

Испитувањето од став 2 на овој член мора да се врши на начинот предвиден со важечките југословенски стандарди.

За секое извршено испитување на јажето мора да се издаде извештај за резултатите на испитувањето на образец на извештајот за периодично испитување на јажињата за извозни постројки во рударството.

Член 74

Носивоста на јажето се пресметува со собирање на вредноста на носивоста на сите одделни носечки жици од пробното парче чии вредности на цврстината се наоѓаат во границите наведени во чл 64 и 65 на овој правилник и кои го издржале пронишаниот број обострани свиткувања.

25. Монтирање, пресвртување и пренесување на јажето**Член 75**

Монтирање, посебно прицврстување на јажето за тапанот или бобината и извозниот сад може да врши само посебно обучено лице.

Пред првиот превоз на луѓе со монтирано ново јаже мора да се изврши пробно возење во непрекинато траење од најмалку 3 саати со постепено зголемување на оптоварувањето на садот до најголемото нормално оптоварување. Непосредно по завршувањето на пробното возење мора темелно да се прегледа јажето при брзина на возење до 1 m/s и при сите спојни елементи во состојба на мирување. Завртките на спојниците (стегалките) мораат да се прицвртат.

Пробното возење од став 2 на овој член мора да се изврши и по поправка, обнова или отворање на кој и да е дел од спојниот прибор.

Во книгата за превоз на луѓе мора да се запише кога и под чиј надзор новото јаже е монтирано, односно е поправен, обновен или отворен дел на спојниот прибор, на кој начин и за кое време е извршено пробно возење и што при тоа е забележано.

Пред монтирањето на ново јаже мораат секогаш да се прегледаат уредите за намоткување на јажето (тапан, бобина — облога и жлебови) и јажените макари и нивните евентуални дефекти да се отстранат и поправат.

Член 76

Во исклучителни случаи може да се дозволи пресвртување на извозното јаже ако со тоа не е загрозувана сигурноста и ако тоа определени околности го бараат. Под пресвртување на јажето се подразбира промена на краиштата на јажето, така што оној крај што бил прицврстен за извозниот сад или за противтегот, по пресвртувањето да се прицврсти за тапанот или бобината.

Одредбите од член 75 на овој правилник мораат да се применат и при пресвртувањето и пренесувањето на јажето.

26. Долно јаже**Член 77**

Долното јаже (јажето за израмнување на статичкиот момент) мора да се употребува за извозните постројки од системот Коере и за тапан на триење, а за извозните постројки со тапани и бобини само ако на крајот на нормалното возење статичкиот момент е рамен на нула или е негативен.

Долното јаже може да биде составено од две парчиња. Како долно јаже можат да се употребат и извозни употребувани но добро зачувани округли јажиња, освен еднострано плетени. Јажињата се спојуваат со извозните садови со помош на спојниот прибор со лагери во вид на валјаци, што дозволуваат ротација.

За долно јаже, по правило, се употребуваат плоскати јажиња кои не се завиткуваат, што добро се свиткуваат и на соодветен начин се заштитени од корозија. Можат да се употребат и плоскати јажиња преслечени со соодветна заштитна обвивка (од гума или пластични материјали).

Долното јаже се закачува и се води преку затезниот валјак што се движи во вертикална насока така да се избегне настанувањето на котелец и во јажето и споевите со садови да се спречи опасно напрегање. Затезниот — повратниот валјак на дното на окното мора да се монтира така што јажето да не доаѓа во допир со водата што се собира на дното на окното.

Во слободната длабочина на окното наместо повратен валјак, по исклучок, можат да се вградат обли дрва, но така што да не смеат да предизвикаат напрегање на долното јаже во случај на претерување на кошот.

Долното јаже мора да има најмалку шестократна сигурност во однос на сопствената тежина, а спојниот прибор на долното јаже со извозни садови мора да има иста сигурност како и спојниот прибор на садот со извозно јаже.

Член 78

Пред монтирање на долното јаже мора да се утврди затезната цврстина на сите жици (член 73).

Затезната цврстина на одделни жици на долното јаже не смее да биде поголема од затезната цврстина на истите жици на извозното јаже.

За жиците на долното јаже се зема материјал чија затезна цврстина е од 1275 до 1570 N/mm².

27. Време на користењето на јажето**Член 79**

Округлите извозни јажиња смеат, по правило да се употребуваат за превоз на луѓе две години, а плоскатите извозни јажиња — една година. Ако округлите извозни јажиња се употребуваат само за превоз на материјал, можат да се користат најмногу 3 години, под услов да се исполнуваат сите други барања на сигурност.

Во време на користењето на јажето се засметува и времето на мирување на извозната постројка.

Ново неупотребувано обично долно јаже смее да се употребува најмногу 3 години. Во окно со излезна воздушна струја и со мокри окна може тој рок да се скрати. Ако се користат употребувани јажиња како долни, во време на нивното користење се засметува и времето за кое јажето порано било во употреба.

Плоскатите долни јажиња преслечени со заштитен гумен или пластичен плашт можат да се употребуваат до 6 години.

Заради евентуално продолжување или скратување на времето за користење на јажето, јажето мора детаљно да се прегледа и испита (чл. 73, 81 и 82).

За извозните јажиња на системот Коере рокот на употребата од став 1 на овој член може да се продолжи најмногу за шест месеца при претходни испитувања врз основа на кои може да се утврди дека јажето ги исполнува сите пропишани барања во поглед на сигурноста. Тоа испитување може да се врши со помош на дефетоскоп.

Во случај на сомневање во поглед на сигурноста на јажето, јажето мора да се прегледа визуелно, но не само површината туку и внатрешноста на јажето (корозија, механичка истрошеност, прекинати жици, состојбата на влакнестата влошка и др.). Јажето може да се прегледа и со помош на дефетоскоп по целата должина, особено кога има поголем пречник.

28. Испитување на јажето по монтирањето**Член 80**

Првото испитување на округло извозно јаже мора да се изврши во рок од една година од денот на неговото монтирање, а натамошните испитувања мораат да се извршат секои 6 месеци.

Заради испитување на јажето се одсечува парче од јаже чија должина е најмалку 2 m, непосредно над највисоката стегалка на јаженото копче, односно над јажената клинеста спојка.

Најмалку 1 m од горниот крај на тоа парче ќе се испита во поглед на носивоста, а другиот дел сега страна ќе се прегледа.

Првото испитување на извозното плоскато јаже на начинот од став 1 од овој член мора да се изврши во рок од осум месеца од денот на неговото монтирање, а второто испитување во рок од една година од денот на неговото монтирање, ако се бара продолжување на рокот на употребата.

Овие испитувања се однесуваат на јажињата за извозни постројки со тапани и бобини.

Член 81

Секоја жица на одсечениот дел на јажето мора да се испита со затегање и со обострано свиткување. Врз основа на добиените резултати се пресметува носивоста на јажето (член 74).

Извозните јажиња на извозите постројки Коере мораат да се испитаат еднаш годишно со снимање на јажето по целата должина со апарати без разорување.

Резултатите на извршеното испитување мораат да се запишат во книгата за преглед на јажето.

Член 82

Ако округли извозни јажиња се употребуваат подолго од две години, а најмногу 3 години за превоз на материјал, а плоскатите извозни јажиња — подолго од една година, по истекот на тој рок одсечувањето на јажето и испитувањето на отсечените делови мора да се врши по секои три месеци.

Член 83

Во неповолни случаи можат да се определат и покуси рокови од чл. 80, 81 и 82 на овој правилник за отсечување на јаже и испитување на отсечените парчиња, како и снимање на јажињата од системот Коере со апарати без разорување.

Секои 6 месеци мораат да се отвораат стегалките над спојната врска и да се прегледа јажето на тие места. Преглед и снимање на јажињата мора да врши квалификувано лице посебно оспособено за таа работа.

29. Предвремена замена (обнова) на јажето**Член 84**

Извозното јаже мора да се замени со ново, без оглед на времето на неговото користење, ако при прегледот на јажето или при испитувањето на отсеченото парче се утврди дека на должина од 6 завојки (чекори) истонасочно плетено јаже, односно на должина од 5 завојки (чекори) вкрстено плетено јаже (критична должина на јажето) — носивоста на јажето ослабела поради прекин на жиците, корозија, истрошување и олабавување така што јажето го нема повеќе пропишаниот фактор на сигурност или ако поради голема истрошеност (абење) првобитниот пречник на јажето се намалил за 10% или за повеќе.

Јажето мора да се замени со ново ако се утврди брзо зголемување на бројот на прекинатите жици, нагло и јако истегање на јажето, попуштање на заварените жици или ако се појави некој друг знак кој укажува на опасност.

Член 85

Стегалките на јажето мораат веднаш да се заменат (обноват) штом на нив ќе се забележи дефект кој би можел да ја намали сигурноста на спојната врска на извозниот сад со јаже. Тие не смеат да се употребуваат повеќе од 10 години.

30. Сигнални уреди и уреди за усно спогодување**Член 86**

Извозната постројка мора да има уреди што овозможуваат постојана и сигурна звучна сигнализација помеѓу навозиштата, одвозиштата и просторијата на извозната машина.

Извозните постројки мораат, покрај звучни сигнални уреди, да имаат и оптички сигнални уреди.

Новите извозни постројки мораат да имаат и уред за повратно сигнализирање (репетиција на сигналите).

За извозните кошеви со две или повеќе етажи, ако луѓето едновременно влегуваат во сите етажи од различни подишта или од нив излегуваат, мора да се предвиди посебно сигнализирање од навезувачот, одвезувачот (одговорниот сигналист) на навозиштето, односно одвозиштето.

За окна со две извозни постројки мораат звучните сигнали на едната и на другата извозна постројка јасно да се разликуваат по звук.

Сигналните уреди мораат да бидат изведени така што да не е можно случајно давање на сигнал, како и тоа машинистот на извозната машина јасно да ги прима извршните сигнали што ги дава одвезувачот по примениот пријавен сигнал, како и да е оневозможено едновремено сигнализирање од две или повеќе навозишта, односно одвозишта.

Извршните сигнали, откако навезувачот и одвезувачот дале секој свој сигнал, може автоматски да ги дава и посебно вграден посреднички сигнален уред. Посредничкиот сигнален уред смеа да се употребува само при превоз на материјал.

Секој сигнал мора јасно да се чуе на местото на кое е упатен, односно наменет и на местото од каде се дава.

Член 87

Извозните постројки покрај сигналните уреди од член 86 ст 1 и 2 на овој правилник мораат да имаат и сигнален уред за директно давање на сигналот „стој“ на машинистот на извозната машина, независно. Директниот сигнал го дава навезувачот ако забележи дека извршниот сигнал не одговара на дневниот сигнал.

Директниот сигнал може, по потреба, да служи за давање сигнал за тревога.

Член 88

При изведувањето на работи во окното и при ревизија на окното и на неговата опрема, машинистот на извозната машина мора да има непосредна врска со извозниот сад и со одвозиштето, односно со навозиштето. Сигнализирање мора да му биде овозможено непосредно на машинистот на извозната машина од секоја етажа на кошот, а сигналите мораат да се разликуваат од другите сигнали и мораат да се чујат и на одвозиштето.

Сигналниот уред мора да биде изведен така што сигналите на извозниот сад во окното јасно и разговетно да се чујат и покрај шумот и бучавата на другите уреди.

Звучните сигнали од окното мораат по јачината и височината на звукот јасно да се разликуваат од другите сигнали, а по потреба да се дополнат и со оптички сигнали.

Сигнален уред во окното за ревизија и за изведување на работи во окното не е задолжителен, ако помеѓу луѓето во извозниот сад и машинистот на извозната машина постои телефонска или радиоврска.

Член 89

Сите навозишта, одвозишта и простории на извозната машина мораат да бидат меѓусебно поврзани со телефон или со друг соодветен уред, кој овозможува непосредно усно спогодување.

На машинистот на извозната машина мора да му биде овозможено од своето место да може да се служи со телефон, односно со друг уред.

31. Резервни делови**Член 90**

Секоја извозна постројка за превоз на луѓе и материјал мора да има резервни уреди и делови, и тоа:

- 1) една јажена макара за секој тип конструкција;
- 2) еден извозен кош или скип;
- 3) еден резервен противтег во систем со противтег;
- 4) еден комплетен споен прибор на кошот или скипот со извозно јаже;
- 5) еден комплетен споен прибор на извозниот сад со долно јаже ако е тоа во употреба;
- 6) едно извозно јаже за секоја извозна машина, а за извозна постројка со долно јаже — едно долно јаже;
- 7) две резервни јажиња за извозни постројки со повеќе јажиња;
- 8) доволен број и количина на резервни делови за механичка и електрична опрема, што брзо се трешат или што не можат да се набават за кратко време.

Член 91

Резервните уреди и делови мораат да бидат прикладно сместени и складирани во сите простории и посебно заштитени од корозија.

Сите резервни уреди и делови мораат повремено да се контролираат и правилно да се одржуваат, за да бидат готови за употреба.

Резервните јажиња мораат да бидат намоткани, по правило, на талан по препорака на испорачувачот на јажето, добро конзервирани, а влакнестото јадро на јажето добро натопено со соодветно мазиво.

Резервните јажиња мораат секој 6 месеци да се премачкуваат така што внатрешниот дел на намачкувањето да дојде еднадвор. При тоа, јажето мора да се прегледа и премачка со соодветно средство за конзервација.

Член 92

Ако во близината постојат повеќе окна што имаат извозни постројки со еднакви извозни уреди, сите окна во заедничка резерва можат да имаат со одветен број резервни уреди и делови од член 90 на овој правилник.

III. ПРЕГЛЕД И ОДРЖУВАЊЕ НА ИЗВОЗНИТЕ ПОСТРОЈКИ

1. Преглед и одржување на окното и на неговата опрема

Член 93

Секој работен ден од извозните садови или од покривот на садот при брзина на возење од 0,5 до 1 m/s да се прегледаат извозните одделенија на окното, а особено водилките, носачите на водилките, споевите на водилките и носачит на водилките, меѓусебните врски на одделни водилки, површината на сидот, односно подградата на окното, преградата спрема одделението за менување на луѓе а по окното опремата и уредите на навозиштата и одвозиштата, а особено седалките или приклучните мостови. Времето на вршење на секојдневниот преглед на окното и на неговата опрема се регулира со техничко впатство на организацијата на здружен труд.

Секој месец мора грижливо да се прегледа одделението за минување на луѓе по окното и да се утврди дали низ одделението може непречно да се минува. Одделението за минување на луѓе мора по-временно да се чисти, а забележаните дефекти веднаш да се отстрануваат.

Секое тримесечје мора грижливо да се прегледа:

- 1) површината на сидот, односно преградата на окното;
- 2) целокупната опрема на окното;
- 3) енергетските и други инсталации во окното (кабли, цевоводи, арматури и др.), особено дали добро се зацврстени.

Ако прегледот на окното и неговата опрема се врши од покривот на извозниот сад, луѓето што тој преглед го вршат мораат да бидат врзани со сигурносни појаси за извозното јаже и заштитени со покрив од евентуален пад на предмет од окното. Ако покривот на извозниот сад има наклон поголем од 6°, на покривот мора да се постави посебен подзград одстранување, односно ублажување на наклонот.

2. Преглед и одржување на извозната кула и на нејзините уреди

Член 94

Секој работен ден мораат визуелно да се прегледаат јажените макари, нивните оски, лежиштата и заштитните корита и да се испита исправноста на граничните прекинувачи.

Еднаш во седум дена прегледот од став 1 на овој член мора да се врши повнимавитно и попрецизно и при тоа мора да се прегледаат и задебелените водилки и нивното зацврстување, како и да се провери дали прифатните лостови во кулата правилно дејствуваат.

Секои шест месеци мора темелно да се прегледа комплетната конструкција на извозната кула и на сите уреди на кулата, а особено да се испита (сними) состојбата на сите споеви и состојбата на заштитни-

от антикорозионен премачкувач. При тој преглед, со помош на оригинален шаблон мора да се утврди истрошеноста на венецот (жлебот на јажените макари). Евентуалните остри рабови во жлебот на јажената макара мораат да се отстранат, а ако е тоа невозможно да се заменат со резервна јажена макара.

Пред поставувањето на ново јаже, конструкцијата на кулата и на сите уреди во кулата мораат да бидат прегледани на начинот предвиден во став 3 на овој член.

По секое опасно прептоварување (по насилан прекин на јажето или по заглавување на извозните садови во задебелените водилки, односно по падот на садот на прифатните лостови) мора да се изврши сестран преглед на кулата и на нејзините уреди, а по потреба и снимање на споевите и на одделни елементи.

3. Преглед и одржување на извозните машини, нејзините уреди и на сигурносните уреди

Член 95

Секој работен ден во првата смена, мора детаљно да се прегледа извозната машина, нејзините уреди и сигурносните уреди, а особено:

- 1) погонските агрегати (мотори) на извозната машина;
- 2) тапаните, (бобината, погонските макари Кое-ре), нивните оски, спојниците на оските, прицврстувањето на слободниот тапан или на бобината, прицврстувањето на јажето за тапанот или бобината.
- 3) кочниците и кочниот механизам;
- 4) регулаторот на возењето, длабочинските стрелки, тахометарот, тахографот и граничните прекинувачи;
- 5) сигналните уреди и уредите за усно спогодување во просторијата на извозната машина;
- 6) спојниците и пристапните (достапните) елементи за спојување, особено дали се добро затегнати и обезбедени;
- 7) подвижните делови на извозната машина и нејзините уреди и сигурносни уреди, а особено дали се добро споени и правилно подмажкани.

Еднаш во седум дена мора детаљно да се прегледа комплетната електрична опрема на извозната машина и да се испита исправноста на нејзиното функционирање:

- 1) кочницата на извозната машина;
- 2) регулаторот на возење;
- 3) длабочинските стрелки, тахометарот и тахографот;
- 4) граничните прекинувачи;
- 5) сигналните уреди за усно спогодување.

Секоја година мораат детаљно да се прегледаат извозната машина, нејзините уреди, сигурносните уреди и да се провери нивната функционалност.

Ако годишниот преглед од став 4 на овој член се врши на денот на шестмесечниот преглед од став 3 на овој член, шестмесечен преглед во тој случај не треба да се врши.

Резултатите од шестмесечниот и годишниот преглед според ст. 3 и 4 на овој член мораат да се запишат во книгата за превоз на луѓе.

Член 96

По отсечувањето на извозното јаже за анализа и по пресметувањето на извозниот сад, мораат правилно да се регулираат длабочинските стрелки, регулаторот на возењето и другите сигурносни уреди.

Пред почетокот на редовниот превоз на луѓе и по преместувањето на садовите, мораат да се извршат најмалку 10 пробни возења под нормално оптоварување.

Член 97

Ако на извозната машина, на нејзините уреди и на сигурносните уреди се забележат недостатоци и дефекти или се појави сомневање дека поточно не се исправни дефектот мора веднаш да се пријави до одговорното лице на погонот и да се запре работата. Во таков случај не смее да се почне или на таму да се врши превоз додека извозната постројка не се доведе во исправна состојба.

4. Прегледи и одржување на извозните садови

Член 98

Секој работен ден мораат детално да се прегледаат извозните садови, а особено спојните елементи и при тоа да се утврди нивната состојба односно постоењето на какви и да се недостатоци.

Најмалку еднаш во шест недели извозните садови мораат сестрано и детално да се прегледаат. При тој преглед мораат да се утврдат физичката истрошеност на елементите на извозниот сад, состојбата на спојните елементи и на слоевите, појавата на каква и да е деформација, состојбата на антикорозивната заштита и појавата на корозија. Особено внимателно мораат да се прегледаат заварените, заковените, односно со завртки остварените споеви и сите подвижни делови.

Најмалку еднаш во две години, а според состојбата на извозниот сад и почесто, мора да се изврши испитување на состојбата на спојните места со помош на метода без разорување на материјалот.

5. Преглед и одржување на факалките на извозниот сад

Член 99

Факалките на извозните садови, веднаш по вградувањето или измената на одделни делови, мораат да се испитаат и тоа нормално оптоварени (полни) извозни садови при превозот на материјал со слободен пад од положбата мирување, а празните извозни садови — со пробни возења при најголеми дозволени параметри на возењето.

Секој работен ден, при прегледот на извозниот сад мораат да се проверат составните делови на факалките, особено да не се оштетени и дали факалките се добро подмачкани. При тој преглед запците (ножевите) на факалките мораат да се исчистат од евентуална нечистота.

Еднаш во седум дена мора да се провери дали пружините на факалките правилно дејствуваат кога јагето не е затегнато.

Секој шест недели, при прегледот на извозниот сад (член 98 став 2), мора грижливо да се прегледаат факалките и да се испита дејството на пружините.

Пружините на факалките мораат да се испитаат најмалку еднаш годишно.

Ако при прегледите определени во ст. 1 до 3 на овој член се утврдат неправилности со нивното функционирање испитувањето мора да се спроведе веднаш по утврдувањето на неправилностите.

Ако при ова испитување се утврди дека силата на пружината намалила од 60 на 50% од тежината на празниот сад или дека слободната височина на пружината се намалила за повеќе од 10% од почетната височина, пружините мораат да се заменат.

6. Преглед и одржување на спојниот прибор на извозниот сад со јажиња

Член 100

Секој работен ден, за време на мирување на извозниот сад мора да се прегледа дали сите спојни делови во спојниот прибор се во исправна состојба и дали правилно се споени.

Секој шест месеци мораат да се демантираат делозите на спојниот прибор, грижливо да се исчистат, да се измери нивната физичка истрошеност и под лупа да се прегледаат надворешните површини со цел за утврдување на деформации и пукнатини, како и да се испитаат со помош на звук со удар.

Спојниот прибор мора да се испита со помош на една од методите на испитувањето без разорување на материјалот (на пример радиографски и со ултразвук). Тоа испитување мора да се врши секој две години во текот на употребата. Резултатите од тоа испитување мораат да се внесат во книгата за превоз на луѓе.

Член 101

Ако при прегледите и испитувањата на спојниот прибор се утврди дека некои делови се истрошени толку што првобитниот пресек им е помал за 10% или ако се откријат други недостатоци, тие делови мораат да се заменат со соодветни нови делови.

За преглед и одржување на спојниот прибор на противтег со јаже и сад со долно јаже важат одредбите на овој правилник што се однесуваат на споен прибор со извозно јаже.

Деловите на спојниот прибор мораат по десетгодишна употреба да се заменат со нови.

7. Преглед и одржување на извозните јажиња

Член 102

Секој работен ден пред почетокот на превозот на луѓе од првата смена, мораат по целата должина да се прегледаат извозните јажиња и нивните врски со садот, за да се утврди состојбата на јагето, бројот на прекинатите жици, степенот на истрошеноста на надворешните жици, корозија и други недостатоци. Тој преглед се врши при максимална брзина на возење од 1 m/s.

Еднаш во седум дена мораат да се прегледаат јажињата и нивните врски со садот по целата должина, и во таа прилика да се утврди бројот на прекинатите жици и нивната положба, подмачканоста на јагето, состојбата на јагето и на неговиот срцелик дел, истрошеноста на јагето и други оштетувања. Положбата на прекинатите жици се запишува во соодветен дијаграм. Овој преглед се врши при максимална брзина на возење од 0,5 m/s.

Еднаш во шест недели мора да се изврши детален преглед на извозните јажиња по целата должина и на нивните врски со садот, откако претходно јажињата се исчистат од мазиво. При тоа мора детално да се утврди состојбата на корозијата на јагето, состојба на влакнестото јадро на јагето, како и истрошеноста на јагето, а особено на неговите надворешни жици. Тој преглед се врши во состојба на мирување и при брзина на возење од 0,5 m/s.

Едновремено и на начинот од став 3 на овој член мораат да се прегледаат во состојба на мирување јажињата, врските на јагето со садовите, прицврстувањето на јагето за тапаните или бобините и деловите на јагето што најмногу се трошат, а особено деловите на кои се појавува прекин на жиците, односно на кои се покажуваат изразити оштетувања.

Веднаш по секој детален преглед јажињата мораат грижливо да се подмачкаат.

Прегледите на јажињата од ст. 2, 3 и 4 на овој член мораат да се вршат при добро осветление.

За прегледите можат да се употребуваат и апарати кои автоматски по целата должина ги утврдуваат местата на прекинатите жици и намалувањето на пречникот на јажето.

Член 103

Прегледот на јажињата пропишан во член 102 ст. 2, 3 и 4 на овој правилник, мора да се изврши и по мирувањето на погонот на извозната постројка подолго од три месеци.

Член 104

По секое запирање на извозната машина со помош на сигурносна кочница мораат да се прегледаат јажињата, спојниот прибор и врските на јажињата со садот, и тоа на начинот предвиден за секојдневен преглед пропишан во член 102 став 1 на овој правилник.

Член 105

Ако шестнеделниот преглед пропишан во член 102 ст. 3 и 4 на овој правилник се врши на денот на седмичниот преглед од став 2 на тој член седмичен преглед не треба да се врши.

Член 106

Ако преглед на јажињата се врши за да се утврди можноста за продолжување на рокот на употребата на јажето и ако постои сомневање во сигурноста на јажето, преглед се врши по целата должина со методите на дефектоскопијата. При тој преглед во секој случај мора на погоден начин да се утврди состојбата на внатрешноста на самото јаже (корозија, абене, состојба на влакнестото јадро на јажето и други оштетувања).

Член 107

Одредбите на чл. 102, 103, 104, 105 и 106 од овој правилник се однесуваат и на прегледот и одржувањето на јажето на противтег, а мораат согласно да се применуваат и на прегледите и одржувањето на долното јаже и на неговите врски со садот.

8. Преглед и одржување на сигналните уреди и на уредите за усно спогодување

Член 108

Секој работен ден пред почетокот на работата на првата смена мораат да се испитаат сигналните уреди и уредите за усно спогодување на сите места од каде што се даваат сигнали.

Еднаш во седум дена уредите од став 1 мораат детално да се прегледаат и испитаат.

Секои шест месеци грижливо мораат да се прегледаат и испитаат сите сигнални уреди и уредите за усно спогодување.

Резултатите од шестмесечниот преглед мораат да се запишат во контролната книга за превоз на луѓе.

9. Енциденција за извршените прегледи

Член 109

Времето на извршените прегледи, како и наодите и извештаите за извршените прегледи од чл. 93 до 102 и член 108 на овој правилник, мораат да се запишат во контролната книга за превоз на луѓе, а наодите и извештаите од чл. 102 до 108 на овој правилник и во книгата за прегледи на јажињата. Во книгите мораат да се запишат сите забележани не-

достатоци и мерките преземени за бивното отстранување, односно извршените поправки. Во контролните книги за превоз на луѓе и во книгата за прегледи на јажињата мора да се запише и секој извршен преглед и времето на извршениот преглед.

Член 110

Заради вршење на пропишаните прегледи и испитувања и за одржување на извозната постројка, на сигурносните и сигналните уреди и на јажињата за превоз на луѓе, како и заради вршење правилна контрола над нивното спроведување се издаваат потребни упатства.

10. Лица задолжени за вршење на прегледите

Член 111

На одвозиштето на окното и во просторијата на извозната машина на видно место мораат да бидат истакнати имињата на лицата задолжени да ги вршат прегледите од чл. 93 до 109 на овој правилник.

11. Редовен и вонреден превоз на луѓе

Член 112

Редовен превоз на луѓе се врши во почетокот и на крајот на работата на редовната смена.

Превозот на луѓе смее да почне:

- 1) кога ќе се завршат сите подготовки за превоз;
- 2) кога ракувачот со извозната машина (машинистот) и навезувачот ќе го известат надзорниот орган дека е сè готово за превоз и дека превозот на луѓе може да почне;
- 3) кога одвезувачот на одвозиштето (устието на окното) ќе даде извршен сигнал за почеток на превозот на луѓе.

Член 113

Работниците што работат во скратени или продолжени смени можат да се извезат од јамата веднаш по завршувањето на работното време, односно кога ќе пристигнат на навозиштата.

Кога во определеното редовно време за превоз на луѓе не можат од кои и да се причини луѓето да се превезуваат и ако поради тоа мора да се одложи времето на превозот, за тоа веднаш мора да се известат персоналот задолжен за редовен превоз на луѓе.

Член 114

Редовен превоз на луѓе смее да се врши само помеѓу одвозиштата и хоризонтите (катовите) определени во одобрението за превоз на луѓе.

Член 115

За време на редовниот превоз, едновремено во ист сад на повеќе хоризонти или од повеќе хоризонти не смеат да се превезуваат луѓе.

Член 116

Бројот на луѓето што се превезуваат со сад не смее да биде поголем од бројот назначен во одобрението за превоз на луѓе и материјал.

Член 117

За време на превозот по окно, лицата што се превезуваат мораат да се придржуваат кон упатствата и предупредувањата издадени од одвезувачот, односно навезувачот и од надзорните лица.

Во садот луѓето мораат да стојат мирно со нешто попуштени колена и да се придржуваат за горната пречка.

Ако во јамата се употребуваат светилки со отворен пламен, тие мораат доволно високо да се закачат или така високо да се држат за да не можат да дојдат во допир со луѓето во садот.

Луѓето во садот смеат да го понесат со себе само алатот и предметите одобрени со правилата за вршење превоз на луѓе по окно.

Член 118

За време на редовниот превоз на луѓе, на одвозиштето и навозиштето на кои се наоѓаат луѓе готови за превоз мора да биде присутно по едно за тоа посебно задолжено лице.

Пред да се пристапи кон превозот на луѓе, лицето од став 1 на овој член на навозиштето мора да го извести посебно задолженото лице на одвозиштето, а лицето од одвозиштето ќе го извести ракувачот на извозната машина дека е сè готово за превоз.

Лицето од став 1 на овој член мора, по потреба, да му помага на одвезувачот, односно на навезувачот (сигналистот), да одржува ред и мир за време на влегувањето и излегувањето на луѓето од садот, да решава за тоа кои предмети смеат да се внесат во садот и да се грижи за сигурноста при превозот.

Член 119

Давање сигнали и други одговорни работи на одвозиштето и на навозиштата во врска со превозот на луѓе и материјал, можат да вршат само за тоа определени одвезувачи — сигналисти на одвозиштата, и навезувачи — сигналисти на одделни хоризонти и етажи од кои или на кои се врши превоз.

За време на превозот на луѓе и материјал, одвезувачите и навезувачите мораат да се наоѓаат на своите места, на одвозиштето, односно на навозиштата на секој хоризонт од кој или на кој се врши превоз и не смеат да го напуштаат. При превозот на луѓе, одвезувачите, односно навезувачите мораат особено да внимаваат на одржувањето на пропишаниот ред при влегувањето и излегувањето на луѓето во извозниот сад, да определуваат по кој редослед луѓето ќе се превезуваат, да ја затвораат вратата на садот и вратата, односно браната кон окното, ако не е автоматска, да даваат соодветни сигнали за превоз и др.

Член 120

Ако на навозиштето на некое хоризонт нема навезувач — сигналист, на таквото навозиште смеат да се превезуваат само лицата на кои тоа им е одобрено во упатствата или во наредбата за превоз на луѓе.

Член 121

Одвезувачот мора да биде на одвозиштето за сето време додека во јамата или во окното се наоѓаат работници. Одвезувачот не мора да се наоѓа на одвозиштето, ако е обезбедено сигурно спогодување и прием на сигнали помеѓу вработените работници во јамата и машинистот на извозната машина која служи за превоз на луѓе.

Член 122

За време на редовниот превоз на луѓе, покрај ракувачот со извозната машина мора да биде присутен и помошникот, односно ракувачот со извозната машина од претходната смена. Помошникот на ракувачот со извозната машина односно ракувачот од претходната смена мора за сето време на редовниот превоз на луѓе внимателно да ја набљудува работата на извозната машина и на нејзините уреди, а особено на сигурносните уреди за да може, по потреба, секој момент да ја запре работата на извозната машина.

Помошникот на ракувачот на извозната машина мора да биде оспособен да ракува со извозната машина и, по потреба, брзо и на сигурен начин да ја запре. Во главната книга за превоз на луѓе и материјал мора да биде запишано кога и на кој начин е оспособен помошникот на ракувачот со извозната машина за таква работа.

Член 123

Ако во просторијата на извозната машина не е присутен машинистот на извозната машина, извозната машина мора да биде закочена со сигурна кочница, доводот на погонската енергија прекинат, а просторијата на извозната машина заклучена.

Член 124

Ракувачот со извозната машина смее да почне со редовен превоз на луѓе дури откако е извршен преглед на извозната постројка според одредбите на овој правилник и откако посебно задолженото лице од член 118 на овој правилник му го најави превозот.

Член 125

Вон од времето определено за редовен превоз на луѓе, смеат да се превезуваат само лицата за кои тоа ќе го предвиди организацијата на здружен труд.

Член 126

За секоја извозна постројка мора да се состави ред на возење кој ќе содржи особено:

- 1) времето на редовниот превоз на луѓе;
- 2) најголемата дозволена брзина за превоз на луѓе;
- 3) најголемиот дозволени број лица што смеат да се возат во еден сад (кош), односно на одредени етажи на кошот;
- 4) предметите што лицата што се превезуваат смеат со себе да ги внесат во садот и постапката со светилките со отворен пламен;
- 5) сигнали при превозот на луѓе и објаснења за давање сигнали;
- 6) кои лица можат да се превезуваат вон од времето определено за редовен превоз на луѓе;
- 7) хоризонтите од кои превозот се врши;
- 8) одредба дека вратата на садот мора да биде затворена.

Редот на возење од став 1 на овој член се објавува во просторијата на извозната машина, на одвозиштето и на сите навозишта и во прозивницата на јамскиот погон.

Член 127

На одвозиштето и на навозиштата мораат на видно место да се објават имињата на лицата што вршат надзор, и имињата на одвезувачите и навезувачите што на одвозиштето и на навозиштата се задолжени да ракуваат со превозот на луѓе и да одговараат за правилниот превоз.

Член 128

Во превозницата на јамскиот погон, во просторијата на извозната машина и на одвозиштето мораат да бидат истакнати правилата за вршење превоз на луѓе по окно, а особено одредбите: за должноста и обврската на лицата што се превезуваат дека мораат да се придржуваат кон упатствата и предупредувањата дадени од страна на за тоа определените одвезувачи, односно навезувачи и од надзорните лица, за однесувањето при редовниот превоз, за вонредното возење на луѓе и за постапката при превозот на едно лице што само дава сигнали, за возниот ред и за забраната на ракување со извозните уреди од страна на неповикани лица.

Член 129

Во просторијата на извозната машина мора да се одржува ред и хигиена. Во неа не смее да биде сместен никаков материјал, освен најнеопходните резервни делови на извозната машина. На влезната врата на таа просторија мора да биде истакнат натпис за забрана на влегување на невработени лица.

Во просторијата од став 1 на овој член, покрај другите пропишани објави таблата со сигнални знаци за превоз, правилата за превоз, редот за воzeње итн.), мораат на видно место да бидат истакнати:

- 1) Шема за напојување со прогонска енергија на сите уреди на извозната постројка;
- 2) Шема на извозната машина со разместувањето на сигурносните и на мерните уреди;
- 3) Шема на уредите за сигнализација на работата на извозната постројка со уреди за усно спогодување и со соодветен технички опис.

12. Ограничен превоз на луѓе

Член 130

Ако извозните постројки и сигурносните уреди не се предвидени за превоз на луѓе, на одвозиштата, на навозиштата и во просторијата на извозната машина мора да се истакне објава со која се забранува превоз на луѓе во извозниот сад (во кошот или скипот). Во случај на неопходна потреба да се користи таквата постројка, организацијата на здружен труд мора да ги пропише условите и случаите за таков превоз.

За одобренiot ограничен превоз на луѓе по окното мораат да се известат сите вработени работници во организацијата на здружен труд преку објава истакната на одвозиштето, на навозиштето, и во просторијата на извозната машина. Во објавата мора да биде означено: на кои лица им се дозволува превоз, бројот на лицата што смеат да се превезуваат во еден кош или скип и сигурносните мерки што мораат да бидат преземени при таквиот превоз.

Член 131

Кога извозната постројка или сигурносните уреди за ограничен превоз повеќе не им одговараат на прописите или на поставените услови, мора веднаш да се запре ограничениот превоз на луѓе по окното и за тоа да се известат органот на рударската инспекција.

13. Едновремен превоз на луѓе и материјал

Член 132

За време на редовниот превоз на луѓе во исто окно не смее да се врши и превоз на материјал.

Одредбата од став 1 на овој член се однесува и на окната со две извозни постројки.

При вонреден превоз на луѓе, во делумно оптоварен сад смеат да се превезуваат само лицата предвидени во смисла на член 125 од овој правилник.

Член 133

Кога извозната машина ја зазвигува асинхронот мотор, особено во случаите во кои брзината на превозот на луѓе е помала од брзината на превозот на материјал садот кој во другото извозно одделение се полни при спуштањето на луѓето мора да се оптовари толку така што статичкиот момент секогаш да биде позитивен, односно асинхроната машина секогаш да дејствува како мотор.

Ако луѓето и материјалот се спуштаат при негативен статички момент, мора за тоа претходно да се известат ракувачот со извозната машина.

Член 134

За извозните машини со погонска макара Коере може при спуштањето на луѓето садот што се подига додатно да се оптовари ако е празен заради изразување на статичкото оптоварување, односно за зголемување на факторот на сигурност на лизгањето на јагето.

14. Затворање на извозниот сад (кош) со врата

Член 135

При превозот на луѓе, на садот мора да биде поставена врата.

Превозот на луѓе со сад на кој не е поставена врата е дозволен само во случај за кој тоа ќе го предвиди организацијата на здружен труд.

15. Осветление

Член 136

Во просторијата на извозната машина мора да биде инсталирано постојано електрично осветление. Осветлението мора да биде изработено така што со блескот или на кој и да е друг начин не го попречува ракувачот со извозната машина во работата.

Уредите за маневрирање, инструментите, извозната машина и покажувачот на длабочината мораат да бидат доволно осветлени.

За осветлување на просторијата на извозната машина мора да биде вградено и резервно електрично осветление, кое автоматски се вклучува кога главното постојано електрично осветление ќе згасне. Во секој случај, во таа просторија секогаш мораат да се наоѓаат најмалку две исправни акумулаторски ламби.

Член 137

На одвозиштето и на навозиштето мора да биде инсталирано постојано електрично осветление. Одвезувачите и навезувачите мораат како резервно осветление на имаат запалени светилки, освен дење на одвозиштето што се наоѓа на површината.

На одвозиштето и навозиштето околу местото за приобање во окното мора да се обезбеди резервно осветление.

За време на превозот на луѓе, извозните садови се осветлуваат со светилките што ги носат лицата што се превезуваат или со помош на посебни светилки со затворен пламен.

16. Давање сигнали

Член 138

На почетокот и на крајот на редовниот превоз на луѓе како и при секој поединечен превоз на луѓе за време на смената, одвезувачот и навезувачот мораат на ракувачот со извозната машина да му го кажат превозот на луѓе помеѓу определени хоризонти, и тоа преку телефон или со сигнал.

Ако постои оптичка пријавна сигнализација, таа при секој превоз на луѓе мора веднаш да се вклучи.

Сигнали за превоз на луѓе смее да дава само за тоа определениот одвезувач односно навезувач (сигналист). Во случај на опасност сигнали за превоз на луѓе смее да дава и друго лице.

Ако садот (кошот) има повеќе етажи, па на одвозиштето или на навозиштето луѓето едновременно влегуваат или излегуваат од повеќе етажи на кошот, извршните сигнали за превоз смее да ги дава само за тоа определениот одвезувач, односно навезувач. Одвезувачот, односно навезувачот смее да дава сиг-

нали за превоз дури откако од помошните одвезувачи, односно од навезувачите на одделни етажи ќе биде известен дека се е готово за возење.

Член 139

Ако лицето што има намера да се превезува лично дава сигнал за превоз на луѓе, мора за тоа претходно преку телефон да го извести одвезувачот, а одвезувачот ќе го извести машинистот кој во таков случај смее да ја задвижи извозната машина дури по истекот на 30 секунди од моментот по примениот сигнал.

При редовниот превоз на луѓе, машинистот смее да ја задвижи извозната машина дури по 5 секунди, а при вонреден превоз на луѓе — најмалку по 10 секунди од моментот на примениот извршен сигнал.

Ако навезувачот или одвезувачот забележи дека машинистот правилно не го сфатил сигналот, ќе даде директен сигнал „стој“.

Ако машинистот од која и да е причина не може да го изврши примениот сигнал непосредно откако го примил, во таков случај мора да ја задвижи извозната машина претпазливо и полека. Ако поминало подолго време од моментот на давањето на сигналот, машинистот мора да почека сигналот да се повтори.

Машинистот мора да почека сигналот да се повтори и ако сигналот не го разбрал а нема можност да се спогоди по телефон.

Член 140

Навезувачот, односно одвезувачот не смее да даде сигнал за превоз на луѓе пред лицата што ќе се превезуваат да влезат во садот ниту пред да се затвори вратата на садот и вратата кон окното, односно бравата ако не е автоматска.

Член 141

Како извршни сигнали за превоз на луѓе се сметаат оние сигнали што од одвозиштето му се даваат на машинистот на извозната машина, освен сигналите што се даваат од извозниот сад и кога на одвозиштето нема сигналист.

Извршни сигнали смее да дава само за тоа определениот одвезувач (сигналист) на одвозиштето. Ако превозот на луѓе се врши од еден хоризонт на друг извршни сигнали дава навезувачот на повисокиот хоризонт, ако на одвозиштето нема одвезувач.

Главни извршни сигнали се:

1. краток знак (.) кој значи „стој“;
2. два кратки знака (..) кои значат „горе“;
3. три кратки знака (...) кои значат „долу“;
4. четири кратки знака (...) кои значат „полека“;
5. пет кратки знаци (.....) кои значат „превоз на луѓе“.

На навозиштата, на одвозиштето и на извозната машина мораат да бидат истакнати табли со сигнали.

Член 142

Кога превозот на луѓе од еден хоризонт се заврши, можат да се даваат сигнали за превоз само од она навозиште на кое навезувачот минал и од кое превозот ќе се продолжи.

V. КНИГИ И ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ПРЕВОЗОТ НА ЛУЃЕ

Член 143

За секоја извозна постројка мора да се води:

- 1) збирка на списи и техничка документација на извозната постројка;

- 2) главна книга за превозот на луѓе и материјал;

- 3) контролни книги за превозот на луѓе и материјал;

- 4) книги за прегледите, за испитувањата и за одржувањето на јажињата.

Член 144

Збирката на списи и техничка документација за извозната постројка мора прегледно да се среди и чува.

Збирките мораат да ги содржат особено:

- 1) одобрените технички проекти за извозната постројка и за придружните објекти и уредите;

- 2) сите подоцнежни измени на техничките проекти што се одобрени, како што се: технички описи, нацрти и пресметки на извозните постројки и на сигурносните уреди и др.;

- 3) одобрение за вршење превоз на луѓе и материјал и сите решенија за подоцнежните измени и дополненија на тоа одобрение;

- 4) по еден примерок од упатствата и од соодветни шеми за вршење преглед испитувања и одржување на извозната постројка, на сигурносните уреди и на уредите за усно спогодување, на извозните јажиња, правила за вршење превоз на луѓе и материјал по окно и ред на возење;

- 5) цртежи на одделни делови и склопови на машинската и електрична опрема на извозната постројка, со упатства за монтирање и одржување, добиени од производителот;

- 6) податоци за геометриската контрола на кулата.

Член 145

Главната книга за превоз на луѓе и материјал служи за уредно и прегледно запишување и внесување на податоци за сите значајни околности во врска со експлоатацијата на извозната постројка. Главната книга мора да содржи особено:

- 1) основни технички карактеристики на извозната постројка;

- 2) одобрение за вршење превоз на луѓе и материјал;

- 3) потребни упатства со подоцнежните измени и дополненија за вршење преглед, испитување и одржување на извозната постројка, на сигурносните и на сигналните уреди, на уредите за усно спогодување и на извозните јажиња;

- 4) правила за вршење превоз на луѓе и материјал, и ред на возење;

- 5) имиња на лицата задолжени за превоз на луѓе и материјал, и имиња на лицата задолжени за одржување и преглед на извозната постројка, на сигурносните и сигналните уреди и на извозните јажиња;

- 6) податоци за сите промени при превозот на луѓе и материјал, и тоа во окното и на неговите уреди, на извозната кула и на нејзините уреди, на извозната машина и на нејзините уреди, на извозните садови и на фаќалките, на извозните јажиња и на спојниот прибор, на сигналните уреди и др.;

- 7) податоци за монтирањето, испитувањето, проектирањето и демонттирањето на извозните јажиња и на долните јажиња, како и податоци за извршеното пробно возење;

- 8) пречки и утврдени недостатоци при превозот на луѓе и материјал;

- 9) смртни случаи и поединечни или колективни повреди при превозот на луѓе и материјал.

Член 146

Контролните книги за превоз на луѓе и материјал се составен дел на главната книга за превоз на луѓе и материјал и тие служат за уредно водење евиденција за извршувањето на сите работи со кои одделни лица се задолжени при превозот на луѓе и материјал.

Бројот на контролните книги зависи од распределбата и организацијата на работите што се однесуваат на ракувањето, прегледите, испитувањето и одржувањето на окното и на неговата опрема и уредите, на извозната кула и на уредите на кулата, на машинската и електричната опрема и на уредите, на сигурносните и на сигналните уреди и сл.

Во контролните книги задолжените лица мораат прегледно и точно да ги запишуваат сите наоди, забележаните недостатоци, настанатите дефекти, како и начинот и времето на отстранувањето на недостатоците (дефектите) со своерачен потпис.

Член 147.

Во книгата за прегледите, испитувањето и одржувањето на јажињата се внесуваат сите основни податоци за извозните и за долните јажиња, и за нивното монтирање, прегледот, испитувањето и одржувањето пред и за време на користењето, а особено:

- 1) бројот на атестот и на извештајот за испитувањето на јаже, како и спецификација на јаже;
- 2) препис на одобрението за употреба на јажињата;
- 3) датумите на добавување, монтирање, на евентуалното премоткување и пресвртување, на преместувањето и монтирањето на јажињата, како и состојбата на монтирањето јаже и причините што го предизвикале монтирањето на јажињата;
- 4) датумот на отсекување на извадоците на јажињата заради испитување и резултатите од периодичните испитувања на јажињата добиени од извештаите за периодичните испитувања;
- 5) дозвоениот максимален број на прекинати жици на определена должина;
- 6) резултатите, односно наодите добиени при секојдневните, седмичните и шестнеделните прегледи и подмачкувања односно испитувања и мерења според одредбите на овој правилник.

VI. ПРЕВОЗ НА ДОЛГИ И ТЕШКИ ПРЕДМЕТИ

Член 148

Ако по окно се превезуваат долги предмети што нормално можат да се сместат во извозниот сад, за тоа мора да биде известен машинистот на извозната машина.

При превоз на долги предмети мора да се намали брзината на превозот. Одвезувачите, односно навезувачите пред давањето сигнал за превоз мораат да проверат дали долгите предмети што се превезуваат безбедно се прицврстени за извозниот сад или во извозниот сад.

Член 149

За превоз на предмети потешки од нормално дозволеното (одобреното) оптоварување на извозната постројка и уред, мора претходно со пресметка-верификација да се провери дали извозните уреди задоволуваат, особено во поглед на сигурноста на одделни делови и склопови.

Превозот на предмети потешки од нормално дозволеното оптоварување може да се врши, ако претходно се утврди:

- 1) дека извозното јаже или јажињата, сметајќи дека товарот се наоѓа на најниската положба во окното, има најмалку четирикратна сигурност во однос на неговата носивост утврдена врз основа на резултатите од последното испитување на јаже;
- 2) дека статичката сигурност на деловите на извозниот сад кои носат, на тапаните, на оската на тапанот и на јажената макара е најмалку четирикратна, и статичката сигурност на деловите на спојниот прибор на садот со јажиња е најмалку 5,5-кратна;

3) дека на извозните постројки со Коере макара факторот на сигурност против лизгање на јаже е најмалку $S = 1,15$ (член 38);

4) дека на маневарската и сигурносната кочница имаат најмалку 1,5-кратна сигурност во однос на разликата на статичкото оптоварување на едната и на другата гранка на јаже, односно на јажињата;

5) дека најголемата брзина на возење не изнесува повеќе од 2 m/s.

При превозот на тешки предмети во еден сад, другиот извозен сад мора да се оптовари така што да не дојде до прекумерно претегнување. На извозните постројки со макара на триење, односно со тапан на триење, притисокот на јаже во жлебот на макарата не смее да го надминува дозволеното напрегање за обложениот материјал на жлебот на макарата.

За превозот на тешки предмети со извозна постројка мора да се изработи посебно упатство.

Пред и по превозот на тешки предмети мора детално да се прегледаат извозните јажиња, извозните садови, спојниот прибор на извозниот сад и јажињата, кочниците, јажените макари, тапанот и извозната машина со сите сигурносни уреди.

Пред редовното продолжување на превозот, мора да се направат најмалку 10 пробни возења.

VII. ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ ЗА СЛЕПИ И КОСИ ОКНА

Член 150

При брзина на возење до 2 m/s во слепи окна, мораат да бидат исполнети следните услови:

- 1) слободната длабочина мора да изнесува најмалку 2m;
- 2) пречникот на јажената макара и на тапанот (бобината или погонската макара Коере мора да биде најмалку 40 пати поголем од пречникот на јаже);
- 3) извозните јажиња и јажињата на противтегот смеат, по правило, да се употребуваат најмногу две години;
- 4) кочните папучи не смеат да бидат од запална материја.

Во се друго за слепите окна се применуваат одредбите на овој правилник.

Член 151

На косите окна се применуваат одредбите на овој правилник, со тоа што брзината на возење не смее, по правило, да биде поголема од 4 m/s при превозот на луѓе и при возење на материјал со вагонетки, а при превозот на материјал со скипови не смее да биде поголема од 6 m/s.

При превозот на материјал со скипови во косите окна најмалата должина на претерување на скипот може да изнесува 2,5 m.

Забрзувањето и забавувањето при превозот на луѓе не смее да биде поголемо од 0,5 m/s².

При превозот на луѓе во косите окна, извозниот сад мора да има уред со кој ќе се спречи испаѓање од шините и вградените факалки што ќе го запрат извозниот сад во случај на прекин на извозното јаже.

VIII. ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ ЗА ПРЕВОЗ НА ЛУЃЕ И МАТЕРИЈАЛ ПРИ ДУПЧЕЊЕ — ИЗГРАДБА НА ОКНО

Член 152

При превозот на луѓе и материјал за време на дупчење — изградба на окно согласно се применуваат одредбите на овој правилник.

Член 153

Извозниот сад, односно ведрото мора да биде безбедно прицврстено за извозното јаже, и тоа така

што за време на возењето да не може да се откопча ниту да се преврти. На устието на окното во извозниот сад сее да се влезе или од него да се излезе само ако капаците за минување на извозните садови на браната на устието на окното се затворени. Забрането е да се врши пренос на луѓе со извозен сад полн со материјал.

Брзината на возење на извозниот сад при превозот на луѓе не смее да биде поголема од 2 m/s. Ако превозот се врши без водилки до длабочина од 50 m, брзината на возењето на извозниот сад не смее да биде поголема од 1 m/s.

Член 154

При дупчење на окно над 50 m длабочина, мораат да се вградат водилки за водење на извозниот сад. Водилките можат да бидат дрвени, челични или од челични јажиња. Водилките мораат да бидат изработени и одржувани така што извозниот сад мирно да се лизга по нив, без запинање. Ако водилките се изработени од челични јажиња, не смеат да се користат уредите за фаќање (фаќалките) на извозниот сад.

Член 155

Кога јаремот за водење на извозниот сад по водилките ќе седне на крајот на водилките, извозниот сад мора да се одвои од него и да го продолжи патот до дното на окното, односно до работовисечката скела на дното на окното.

Јаремот при седењето на крајот на водилките на извозниот сад мора да го активира звучниот сигнален уред што треба јасно да го чујат ракувачот со извозната машина и работниците вработени на дното на окното.

Височината на јаремот за водење на извозниот сад не смее да биде помала од 80% на растојанието помеѓу јажените водилки по кои се лизга.

Лизговните површини по кои јаремот се лизга по јажените водилки мораат да бидат изработени од бронза, а нивните работи на горниот и долниот крај мораат да бидат заоблени. Особено мора да се контролира истрашеноста на лизговните површини, за да не дојде до неправилно водење на извозниот сад, односно до запинање на јаремот на јажените водилки во текот на возењето.

Јажените водилки мораат да бидат затегнати така што поради нивниот отклон да не биде загрозувана сигурноста при возењето на извозниот сад.

Јажените водилки мораат редовно да се претледаат, чистат и подмачкуваат.

Затегнувањето на јажињата мора да изнесува 10 000 N на 100 m должина јаже согласно со член 12 на овој правилник.

Член 156

Извозните јажиња при дупчење на окно мораат да имаат најмалку осмократна сигурност во однос на најголемото дозволено статичко оптоварување при превозот на материјал, односно најмалку еднаесеткратна сигурност при превозот на луѓе.

Член 157

При превозот на луѓе и материјал со извозни садови, односно со ведре, устието на окното мора да биде затворено со солидни капази, кои смеат да се отвораат само за време на минувањето на извозниот сад.

Материјалот од извозниот сад смее да се истресува дури откако капаците на устието на окното ќе се затворат.

Устието на окното преградата на окното, одморалиштата во оделението на окното за минување на луѓе, водилките и носачите на водилките и сета опрема во окното мораат да се одржуваат така што да биде оневозможен падот на предмети или парчиња од материјал од нив во окното.

Извазниот сад смее да се наполни со материјал најмногу до височине од 10 sm под горниот раб, што мора да биде обележено со јасен знак.

Предметите што се превезуваат со извозниот сад не смеат да стрчат надвор од профилот на извозниот сад. Ако предметите се подолги од извозниот сад, мораат пред превозот да се зацврстат така што да не можат да запнат за опремата и за подградата на окното ниту да можат во текот на превозот да испаднат.

Пред почетокот на превозот на извозниот сад од дното на окното или од работната скела, извозниот сад мора да се подигне со извозната машина за да може нејзината надворешна страна да се исчисти од налепениот материјал, а одговорниот копач — сигналист да се увери дека правилно е прицврстен и натоварен.

Пред пуштањето на извозниот сад од устието на окното мора одговорниот сигналист со соодветни безбедносни сигнали да им јави на вработените лица на дното на окното или во окното безбедно да се засолнат од одделението за превоз. Лицата што работат на дното на окното или во окното мораат да имаат обезбеден сигурен заклон за време на превозот.

Ракувачот со извозната машина мора да го запре превозот штом извозниот сад ќе дојде до 4 m над работилиштето, и смее да продолжи со превозот дури по приемот на соодветен сигнал.

Член 158

При дупчење на окно на 20 m длабочина, по правило едновремено се изградува постојано или привремено одделение за минување на луѓе за да може секогаш да се излезе од дното на окното.

Ако се изградува окно без минувачко одделение според член 8 од овој правилник, мораат да се применат подвижни јажени — челични скали. Јажените — челичните скали мораат да се применат во случајот од став 1 на овој член, ако при дупчењето на окното се очекува нагло навлегување на вода и на опасни гасови. Вителот за подвижните јажени-челични скали мора да се напојува од два независни извори на погонска енергија и мора во секој момент да биде способен за работа.

IX. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 159

Одобрението за превоз на луѓе и материјал по окната на рудниците, издадени до денот на влегувањето во сила на овој правилник, остануваат во сила.

Член 160

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за техничките мерки и за мерките на заштитата при работата при превозот на луѓе и материјал по окната на рудниците („Службен лист на СФРЈ“, бр. 6/67 и 29/67).

Член 161

Овој правилник влегува во сила по истекот на шест месеци од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 11-21343/1
22 декември 1979 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација.
Милан Крајновиќ, с.р.

4. дека има вкупно _____ парчиња жица чиј број на наизменичните превиткувања (обострани свиткувања) е помал од бројот на пропишаните за соодветниот пречник жица;
5. дека носивоста на јажето изнесува _____ kN
6. дека факторот на сигурност на јажето (S) за возење на луѓе е _____; за превоз на материјал _____
- Врз основа на резултатите од испитувањето на јажето чија конструкција _____ за окно _____, ги задоволува — не ги задоволува барањата по JUS C.N1.030 и Правилникот за техничките нормативи при превозот на луѓе и материјали по окната на рудниците.

Место и дата

Потпис на овластеното лице

49.

Врз основа на член 26 од Законот за производство и промет на опојни дроги („Службен лист на СФРЈ“, бр. 55/78), Сојузниот комитет за труд, здравство и социјална заштита пропишува

П РА В И Л Н И К

ЗА ИЗМЕНА НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА СОДРЖИНАТА И НАЧИНОТ НА ВОДЕЊЕ НА ЕВИДЕНЦИИТЕ И ИЗВЕШТАИТЕ И ЗА РОКОВИТЕ НА ДОСТАВУВАЊЕ ПОДАТОЦИ ЗА ПРОИЗВОДСТВОТО И ПРОМЕТОТ НА ОПОЈНИ ДРОГИ

Член 1

Во Правилникот за содржината и начинот на водење на евиденциите и извештаите и за роковите на доставување податоци за производството и прометот на опојни дроги („Службен лист на СФРЈ“, бр. 54/79) во член 5 став 2 зборовите: „увоз и извоз“ се заменува со зборовите: „увоз, извоз или промет“.

Член 2

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 3697
24 декември 1979 година
Белград

Претседател
на Сојузниот комитет
за труд, здравство и
социјална заштита,
Светозар Пеповски, с. р.

50.

Врз основа на член 220 алинеја 2 од Законот за основите на безбедноста на сообраќајот на патиштата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 17/74), во спогодба со сојузниот секретар за внатрешни работи и со претседателот на Сојузниот комитет за енергетика и индустрија, претседателот на Сојузниот комитет за сообраќај и врски, пропишува

П РА В И Л Н И К

ЗА ИЗМЕНА НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА УРЕДИТЕ, ОПРЕМАТА, ДИМЕНЗИИТЕ И ВКУПНИТЕ ТЕЖИНИ НА ВОЗИЛАТА ВО СООБРАЌАЈОТ НА ПАТИШТАТА

Член 1

Во Правилникот за уредите, опремата, димензиите и вкупните тежини на возилата во сообраќајот на патиштата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 20/78) во член 100 став 2 во точка 2 одредбата под а) се брише.

Член 2

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

IV/3-4681/2
26 декември 1979 година
Белград

Претседател
на Сојузниот комитет
за сообраќај и врски,
Анте Зелиќ, с. р.

51.

Врз основа на член 12 став 2 точка 4 од Законот за царинската служба („Службен лист на СФРЈ“, бр. 54/70, 40/73 и 21/74), директорот на Сојузната управа за царини донесува

Р Е Ш Е Н И Е

ЗА ОТВОРАЊЕ ЦАРИНСКА ИСПОСТАВА НА ЦАРИНАРНИЦАТА КРАЛЕВО, СО СЕДИШТЕ ВО ПРИБОЈ

1. Се отвора Царинска испостава на Царинарницата Кралево, со седиште во Прибој.

2. Царинската испостава од точка 1 на ова решение почнува со работа на 1 февруари 1980 година.

3. Ова решение влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

03-01 Бр. 635
16 јануари 1980 година
Белград

Директор
на Сојузната управа за
царини,
Кемал Тарабар, с. р.

52.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 38/77), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

П РА В И Л Н И К

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ СТАНДАРД ЗА ОДЛИВКИ ОД ОБОЕНИ МЕТАЛИ

Член 1

Со овој правилник се пропишува југословенскиот стандард за одливки од обоени метали што го има следниот назив и ознака:

Одливки од обоени метали.
Одливки леани под притисок. Тех-
нички услови — — — — — JUS C.J6.041

Член 2

Југословенскиот стандард од член 1 на овој правилник е составен дел на овој правилник, а се објавува во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенскиот стандард од член 1 на овој правилник е задолжителен во целост, а ќе се применува на одливките од обоени метали што ќе се произведат, односно увезат од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 4

Овој правилник влегува во сила по истекот на 30 дена од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 31-19940/1
3 декември 1979 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Милан Крајновиќ, с. р.

53.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 38/77), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

П РА В И Л Н И К ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ПОМЕ- СТЛИВИ МЕРИЛА

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат југословенските стандарди за поместливи мерила што ги имаат следните називи и ознаки:

- 1) Поместливи мерила. Технички услови за изработка и испорака — — JUS K.T2.040
- 2) Двестрани поместливи мерила, универзални — — — — — JUS K.T2.050
- 3) Еднострани поместливи мерила JUS K.T2.051
- 4) Двестрани поместливи мерила JUS K.T2.052
- 5) Поместливи мерила за длабочина, длабиномер — — — — — JUS K.T2.060

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се составен дел на овој правилник, а се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се задолжителни во целост, а ќе се применуваат на поместливите мерила што ќе се произведат, односно увезат од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 4

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престануваат да важат југословенските стандарди што ги имаат следните називи и ознаки:

- Технички прописи за изработка и испорака на поместливи мерила — JUS K.T2.040
 - Универзални поместливи мерила — — — — — JUS K.T2.050
 - Поместливи мерила без шилци JUS K.T2.051
 - Поместливи мерила со шилци JUS K.T2.052
 - Поместливи мерила за длабочина. Длабиномер — — — — — JUS K.T2.060
- донесени со Решението за југословенските стандарди за поместливи мерила („Службен лист на СФРЈ“, бр. 17/60).

Член 5

Овој правилник влегува во сила по истекот на два месеца од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 31-19941/1
3 декември 1979 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Милан Крајновиќ, с. р.

54.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 38/77), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

П РА В И Л Н И К ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ЗАВР- ШНИТЕ РАБОТИ ВО ГРАДЕЖНИШТВОТО

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат југословенските стандарди за завршните работи во градежништвото, што ги имаат следните називи и ознаки:

- 1) Завршни работи во градежништвото. Технички услови за изведување на ролетарски работи и пердња — — — — — JUS U.F2.022
- 2) Завршни работи во градежништвото. Технички услови за изведување на изолациони работи на рамни покриви — — — — — JUS U.F2.024

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се составен дел на овој правилник, а се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се задолжителни во целост.

Член 4

Овој правилник влегува во сила по истекот на два месеца од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 31-19795/1
26 ноември 1979 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Милан Крајновиќ, с. р.

55.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 38/77), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

П РА В И Л Н И К ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ОГНО- ОПОРЕН МАТЕРИЈАЛ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат југословенските стандарди за огноотпорен материјал што ги имаат следните називи и ознаки:

- 1) Огноотпорен материјал. Изливници. Технички услови — — — — JUS B.D6.261
- 2) Огноотпорен материјал. Школки. Технички услови — — — — JUS B.D6.263
- 3) Огноотпорен материјал. Цевки за чепни стапови. Технички услови за изработка и испорака — — — — JUS B.D6.264
- 4) Огноотпорен материјал. Тер-доломитни тули. Технички услови — — — — JUS B.D6.380
- 5) Огноотпорен материјал. Тер-доломитни блокови. Технички услови — — — — JUS B.D6.381
- 6) Огноотпорен материјал. Синтер-доломитни производи, зрнести. Технички услови — — — — JUS B.D6.480
- 7) Огноотпорен материјал. Изливници. Облик и мери — — — — JUS B.D6.571
- 8) Огноотпорен материјал. Школки. Облик и мери — — — — JUS B.D6.573
- 9) Огноотпорен материјал. Цевки за чепни стапови — — — — JUS B.D6.574

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се составен дел на овој правилник, а се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се задолжителни во целост, а ќе се применуваат на огноотпорниот материјал што ќе се произведе, односно узеве од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 4

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престануваат да важат југословенските стандарди што ги имаат следните називи и ознаки:

- Огноотпорен материјал. Изливки — — — — JUS B.D6.571

— Огноотпорен материјал. Школки — — — — JUS B.D6.573
донесени со Решението за југословенските стандарди за огноотпорен материјал („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 45/58);

— Огноотпорен материјал. Цевки за лостови — — — — JUS B.D6.574
донесени со Решението за југословенските стандарди за огноотпорен материјал („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 30/59).

Член 5

Овој правилник влегува во сила по истекот на три месеци од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр 31-19796/1
26 ноември 1979 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Милан Крајновиќ, с. р.

56.

Врз основа на член 6 став 2 од Законот за статистичките истражувања од интерес за целата земја („Службен лист на СФРЈ“, бр. 39/77) и член 57 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 49/76), Советот на гувернерите донесува

О Д Л У К А

**ЗА НАЧИНОТ И РОКОВИТЕ ЗА ДОСТАВУВАЊЕ,
ЗА КОНТРОЛА И ЗА ОБРАБОТКА НА ПОДАТОЦИТЕ ЗА КНИГОВОДСТВЕНАТА СОСТОЈБА НА СМЕТКИТЕ НА БАНКИТЕ И НА ДРУГИТЕ ФИНАНСИСКИ ОРГАНИЗАЦИИ**

1. Банките и другите финансиски организации (во натамошниот текст: обврзници) се должни да доставуваат податоци за состојбата на сметките од своето книговодство.

Воениот сервис, како специјализирана организација во составот на Народната банка на Југославија, самостојно доставува податоци за состојбата на сметките од своето книговодство.

2. Под банка, во смисла на оваа одлука, се подразбира:

- 1) Народната банка на Југославија, народната банка на републиката и народната банка на автономната покраина;
- 2) интернатата банка;
- 3) основната банка;
- 4) здружената банка;
- 5) Југословенската банка за меѓународна економска соработка.

Под друга финансиска организација, во смисла на оваа одлука, се подразбира:

- 1) Поштенската штедилница;
- 2) самоуправниот фонд на здружениот труд кој врши кредитно-банкарски работи;
- 3) фондот на општествено-политичката заедница (на федерацијата, републиката и автономната покраина) кој врши кредитно-банкарски работи, и

4) заедничката финансиска организација.

3. Другата финансиска организација од точка 2 став 2 на оваа одлука, која ѝ доверила на банката во нејзино име и за нејзина сметка да ги врши и евидентира банкарско-кредитните работи, не е должна да ги доставува податоците предвидени со оваа одлука.

4. Податоците за книговодствената состојба на сметките на банките и на другите финансиски организации (во натамошниот текст: податоци) се доставуваат на следните образци, и тоа:

1) книговодствената состојба на сметките на банките и на другите финансиски организации — на образецот КНБ-БИФО;

2) книговодствената состојба на сметките на банките и на другите финансиски организации за средствата на гарантите — на образецот КНБ-ГР;

3) книговодствената состојба на сметките на девизните резерви — на образецот КНБ-ДР.

5. На образецот КНБ-БИФО податоци доставуваат сите обврзници од точка 2 на оваа одлука.

На образецот КНБ-ГР податоци доставуваат основните банки и Поштенската штедилница.

На образецот КНБ-ДР податоци доставува Народната банка на Југославија.

6. Обврзниците можат да доставуваат податоци на магнетна лента наместо на образците наведени во точка 4 од оваа одлука. Кон магнетската лента се доставува и нејзиниот листинг.

Податоците што се доставуваат на магнетна лента и на нејзиниот листинг мораат да ги исполнуваат барањата што се даваат во упатството за примена на оваа одлука.

7. Податоците се доставуваат месечно на посебен образец, и тоа за состојбата на последниот ден во месецот за кој се поднесува извештај (во натамошниот текст: месечен извештај), со тоа што првиот месечен извештај треба да се поднесе со состојбата на последниот ден од јануари 1980 година.

Запишување на податоци во месечниот извештај се врши од книговодството кое е ажурирано и во кое се прокнижени сите деловни промени за последниот ден во месецот, вклучувајќи и извод на жиро-сметките за тој ден.

Месечниот извештај што се дава за месецот за кој се поднесува и периодична пресметка, односно завршна сметка, ја содржи состојбата на сметките пред заклучните книжења.

8. Обврзниците се должни да извршат формална, сметковна и суштинска контрола на податоците запишани во месечниот извештај.

9. Обврзниците ѝ доставуваат месечен извештај на народната банка на републиката или на народната банка на автономната покраина зависно од тоа на која територија се наоѓа седиштето на обврзникот кој доставува податоци.

10. Југословенската банка за меѓународна економска соработка, Воениот сервис, Поштенската штедилница и Фондот на федерацијата за кредитирање на побриот развој на стопански недоволно развиените републики и автономни покраини ѝ доставуваат месечен извештај на Народната банка на Југославија.

11. Народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини се должни да извршат проверка над спроведувањето на контролата предвидена во точка 8 од оваа одлука и логички исконтролираат магнетна лента да ѝ ја достават на Народната банка на Југославија.

Логички исконтролираната магнетна лента содржи податоци за сите банки и други финансиски организации на територијата на една република, односно автономна покраина, како и податоци на односната народна банка.

Податоците на народните банки на републиките и податоците на народните банки на автономните покраини се обединуваат со податоците на обврзниците кои своите месечни извештаи ѝ ги доставиле на Народната банка на Југославија.

12. Обврзниците се должни до 8. во месецот да ѝ достават на народната банка месечен извештај за изминатиот месец.

Народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини се должни во рок од наредните седум дена да ѝ достават податоци на Народната банка на Југославија, како што е тоа предвидено во точка 11 од оваа одлука.

Народната банка на Југославија е должна во рок од наредните три дена да изврши збирна обработка на податоците. Првите резултати од обработката во вид на биланси на банките и на другите финансиски организации Народната банка на Југославија им ги става на располагање на народните банки и на другите корисници на информацији.

13. Последен врзан рок за сите учесници во спроведувањето на ова статистичко истражување е 17. во месецот за изминатиот месец. Овој рок се продолжува во определени случаи, што се пропишува со упатството за примена на оваа одлука.

14. Упатство за примена на оваа одлука дава Народна банка на Југославија. Образците од точка 4 на оваа одлука се составен дел од упатството од точка 13 на оваа одлука.

15. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

О. бр. 3

15 јануари 1980 година

Белград

Претседател
на Советот на гувернерите
гувернер
на Народната банка на
Југославија,
д-р Косице Богосел, с.р.

57.

Врз основа на член 10 став 2 точка 6 од Законот за Интересната заедница за станбена изградба и управување со становите за потребите на работниците и функционерите на сојузните органи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 36/75) и член 23 став 1 од Статутот на Интересната заедница за станбена изградба и управување со становите за потребите на работниците и функционерите на сојузните органи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/76, 26/77 и 15/78) по прибавената согласност од Сојузниот извршен совет, Собранието на Интересната заедница за станбена изградба и управување со становите за потребите на работниците и функционерите на сојузните органи донесува

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНА НА ОДЛУКАТА ЗА НАДОМЕСТ НА ДЕЛ ОД СТАНАРИНАТА

1. Во Одлуката за надомест на дел од станарината („Службен лист на СФРЈ“, бр. 31/76, 43/76 и 14/79) во точка 4 став 1 под 3 бројот: „20%“ се заменува со бројот: „30%“.

2. Оваа одлука се применува од 1 мај 1979 година.

3. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 2204/4-79
17 јануари 1980 година
Белград

Претседател
на Собранието на
Заедницата на домувањето
на сојузните органи,
Лео Матес, с. р.

58.

Врз основа на член 23 точка 4 од Статутот на Интересната заедница за станбена изградба и управување со становите за потребите на работниците и функционерите на сојузните органи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/76, 26/77 и 15/78), по прибавената согласност од Сојузниот извршен совет, Собранието на Интересната заедница за станбена изградба и управување со становите за потребите на работниците и функционерите на сојузните органи донесува

ОДЛУКА

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА СТАПКАТА НА АМОРТИЗАЦИЈАТА ОД СТАНАРИНАТА ЗА СТАНБЕНИ ЗГРАДИ И СТАНОВИ И ОД ЗАКУПНИНАТА ЗА ГАРАЖИ И ДЕЛОВЕН ПРОСТОР ШТО СЕ ЗДРУЖЕНИ ВО ИНТЕРЕСНАТА ЗАЕДНИЦА ЗА СТАНБЕНА ИЗГРАДБА И УПРАВУВАЊЕ СО СТАНОВИТЕ ЗА ПОТРЕБИТЕ НА РАБОТНИЦИТЕ И ФУНКЦИОНЕРИТЕ НА СОЈУЗНИТЕ ОРГАНИ

1. Височината на стапката на амортизацијата за 1979 година се утврдува на 16% и се пресметува на вкупниот износ од станарината за станбени згради и станови и од закупнината за гаражи и деловен простор.

2. Пресметаната амортизација им припаѓа на здружителите и се евидентира по завршната сметка за 1979 година во нивна корист.

3. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

03 Бр. 3210/1-79
17 јануари 1980 година
Белград

Претседател
на Собранието на
Заедницата на домувањето
на сојузните органи,
Лео Матес, с. р.

59.

Врз основа на член 22 од Законот за општествена контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/72 и 35/72), претставниците на производителите и претставниците на потрошувачите склучуваат

СПОГОДБА

ЗА ПРОМЕНА НА ЗАТЕЧЕНИТЕ МАЛОПРОДАЖНИ ЦЕНИ ЗА МОТОКУЛТИВАТОРИ, НИВНИ ПРИКЛУЧОЦИ, ДОПОЛНИТЕЛНА ОПРЕМА И РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ

1. Претставниците на производителите и претставниците на потрошувачите на 20 март 1979 година склучија и потпишаа Спогодба за промена на затечените малопродажни цени за мотокултиватори, нивни приклучоци, дополнителна опрема и

резервни делови, со тоа што производителските организации на здружен труд да можат своите затечени малопродажни цени, при постојните услови на продажбата, да ги зголемат, и тоа за:

- 1) мотокултиватори, приклучоци и дополнителна опрема до 9%
- 2) резервни делови до 13,5%.

2. Учесниците на оваа спогодба се обврзуваат дека производите од точка 1 на оваа спогодба ќе ги продаваат, односно купуваат по цените и под условите што се предвидени во Спогодбата.

3. На оваа спогодба даде согласност Сојузниот завод за цени, со решение бр. 2194 од 17 јануари 1980 година.

4. Оваа спогодба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Претставници на производителите: ИМТ — Фабрика мотокултиватора и машина — Књажевац, „Горење Мута“ — Мута об Драви и „Лабин Прогрес“ — Творница пољопривредних стројева — Лабин.

Претставници на купувачите-потрошувачи: 68 купувачи-потрошувачи, потписници на Спогодбата.

60.

Врз основа на член 22 од Законот за општествена контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/72 и 35/72), претставниците на производителите и претставниците на потрошувачите склучуваат

СПОГОДБА

ЗА ПРОМЕНА НА ЗАТЕЧЕНИТЕ ЦЕНИ ЗА ОПРЕДЕЛЕНИ ПРИКЛУЧОЦИ ЗА ТРАКТОРИ, ЗА ДРУГА ОПРЕМА ЗА МЕХАНИЗАЦИЈА НА ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО И ЗА НИВНИТЕ РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ

1. Претставниците на производителите и претставниците на потрошувачите на 20 март 1979 година склучија и потпишаа Спогодба за промена на затечените цени за определени приклучоци за трактори за друга опрема за механизација на земјоделството и за нивните резервни делови, со тоа што производителските организации на здружен труд да можат своите затечени производителски продажни цени, при постојните услови на продажбата да ги зголемат, и тоа за:

- 1) определени приклучоци за трактори и за друга опрема за механизација на земјоделството до 9%
- 2) резервни делови до 13,5%.

2. Учесниците на оваа спогодба се обврзуваат дека производите од точка 1 на оваа спогодба ќе ги продаваат, односно купуваат по цените и под условите што се предвидени во Спогодбата.

3. На оваа спогодба даде согласност Сојузниот завод за цени, со решение бр. 2240 од 17 јануари 1980 година.

4. Оваа спогодба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Претставници на производителите: „Осијек“ — СОЗТ — ОЛТ — Осиек, „Томо Винковиќ“ — Бјеловар, „Металски завод Тито“ — Скопје, „Змај“ — Земун, „Инекс“ — Лифам — Стара Пазова и „Униор — Зрече“ — Витане Зрече.

Претставници на купувачите-потрошувачи: 68 купувачи-потрошувачи, потписници на Спогодбата.

61.

Врз основа на член 22 од Законот за општествена контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/72 и 35/72), претставниците на производителите и претставниците на потрошувачите склучуваат

СПОГОДБА**ЗА ПРОМЕНА НА ЗАТЕЧЕНИТЕ МАЛОПРОДАЖНИ ЦЕНИ ЗА ОПРЕДЕЛЕНИ ПРИКЛУЧОЦИ ЗА ТРАКТОРИ, ЗА ДРУГА ОПРЕМА ЗА МЕХАНИЗАЦИЈА НА ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО И ЗА НИВНИТЕ РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ**

1. Претставниците на производителите и претставниците на потрошувачите на 20 март 1979 година склучија и потпишаа Спогодба за промена на затечените малопродажни цени за определени приклучоци за трактори, за друга опрема за механизација на земјоделството и за нивните резервни делови, со тоа што производителските организации на здружен труд да можат своите затечени малопродажни цени, при постојните услови на продажбата, да ги зголемат, и тоа за:

1) определени приклучоци за трактори и за друга опрема за механизација на земјоделството до	9%
2) резервни делови за приклучоци и за опрема до	13,5%.

2. Учесниците на оваа спогодба се обврзуваат дека производите од точка 1 на оваа спогодба ќе ги продаваат, односно купуваат по цените и под условите што се предвидени во Спогодбата.

3. На оваа спогодба даде согласност Сојузниот завод за цени, со решение бр. 2245 од 17 јануари 1980 година.

4. Оваа спогодба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Претставници на производителите: 23 производителски потписници на Спогодбата.

Претставници на купувачите-потрошувачи: 68 купувачи-потрошувачи, потписници на Спогодбата.

По извршеното споредување со изворниот текст е утврдено дека во текстот на Измените и дополненијата на Буџетот на Федерацијата за 1979 година, објавен во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 67/79, се поткрале долунаведените грешки, та се дава

ИСПРАВКА**НА ИЗМЕНИТЕ И ДОПОЛНЕНИЈАТА НА БУЏЕТОТ НА ФЕДЕРАЦИЈАТА ЗА 1979 ГОДИНА**

1. Во член 2 точка 1 наместо бројот: „24 202 000.000“ треба да стои бројот: „24.101.000.000“.

2. Во член 3 точка 2 став 4 наместо бројот: „5 713.500 000“ треба да стои бројот: „5 713.000 000“.

Од Секретаријатот за законодавство на Собранието на СФРЈ, Белград, 23 јануари 1980 година.

По извршеното споредување со изворниот текст е утврдено дека во текстот на Буџетот на Федерацијата за 1980 година, објавен во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 67/79, се поткрале долунаведените грешки, та се дава

ИСПРАВКА**НА БУЏЕТОТ НА ФЕДЕРАЦИЈАТА ЗА 1980 ГОДИНА**

1. Во Раздел 20. Сојузен комитет за енергетика и индустрија, во позицијата 434 01-3-2, по зборот: „совет“ се додаваат зборовите: „за нуклеарна енергија“.

2. Во Раздел 28. Сојузен завод за цени, во колоната Вкупно основна намена 01 и во колоната Вкупно Раздел 28 (позиции 669 до 680) износите: „11.743.400.000“ наместо во колоната — на позицијата — треба да стојат во колоната основна намена.

3. Во Раздел 39. Сервис за административни и сметководствени работи на сојузните органи на управата и сојузните организации, во позицијата 822 01-3-1 Средства за лични доходи и други лични примања на функционерите, наместо бројот: „640.100“ треба да стои бројот: „460.100“.

Од Секретаријатот за законодавство на Собранието на СФРЈ, Белград, 23 јануари 1980 година.

ОДЛИКУВАЊА**УКАЗ****ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА**

врз основа на член 337 точка од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и член 4 од Законот за одликувањата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликува

— по повод на седумдесетгодишнината на животот и педесетгодишнината на револуционерното дејствување, а за извонредни заслуги во научната работа на разработката на марксистичката мисла и на нејзината примена во практиката, како и за значаен придонес во изградбата и зацврстувањето на самоуправна социјалистичка Југославија

СО ОРДЕН ЈУНАК НА СОЦИЈАЛИСТИЧКИОТ ТРУД

Давидовиќ Милоша Радивој — Кепа;

Бр 65
1 јуни 1979 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито с.р.

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ
НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

врз основа на член 337 точка 4 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и член 4 од Законот за одликувањата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликуваат:

Од САП Војводина

— за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНИ
ЗРАЦИ

Аданко Миклош Викторија, Анѓи Милована Новак, Колар Јована Андрија, Здравковиќ Михајла Душан;

— за особени заслуги во создавањето и ширењето на братството и единството меѓу нашите народи и народности

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО СРЕБРЕН
ВЕНЕЦ

Аданко Михаља Калман, Чубрило Радована Божидар, Кариќ Милана Видосава;

— за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Амџиќ Стевана Мирко, Аврамовиќ Станка Мита, Гетковиќ Крсте Ђуро, Јабланов Негована Милорад, Кованиќ Александар Јован, Маркез Јове Гојко, Матиќ Јована Бранко, Ромода Антуна Иван, Сабо Михаља Пал;

— за заслуги на полето на јавната дејност со која се придонесува кон општиот напредок на земјата

СО ОРДЕН НА РЕПУБЛИКАТА СО БРОНЗЕН
ВЕНЕЦ

Јакшиќ Воје Рајко, Јовиќ Мане Добривоје, Маричиќ Јефте Боривој, Масникоса Мијала Михајло, Матиќ Ђуре Илија, Сич Лајоша Јанош, Тот Ференца Јожеф, Зај Николе Љубинка, Зориќ Радована Мирко;

— за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА
СВЕЗДА

Бањанов Павла Бранислав, Бакош Јаноша Пирошка, Белџин Боривоја Милан, Богдановиќ Стевана Озрен, Брковиќ Љубомира Божидар, Црнадак Радована Влатко, Чисар Јаноша Илеш, Ђирковиќ Душана Милан, Дракулиќ Стевана Душан, Фекете Иштвана Иштван, Гуџијан Петра Стеван, Ивиќ Влацка Мирко, Јапчиќ Добривоја Лазар, Јањиќ Марка Сасоје, Јовановиќ Живојина Божидар, Казиќ Јована Добромир, Кесег Јаноша Шандор, Кишпал Јаноша

Андраш, Ковачевиќ Андрије Петар, Лиќиќ Славка Будислав, Мајдов Тадије Видак, Мајор Антала Пал, Мариќ Недељка Милосав, Маринковиќ Пере Мирко, Масникосиќ Павла Негован, Милановиќ Миле Душан, Митровиќ Драгомира Рајица, Младеновиќ-Миќиќ Живка Мирјана, Младеновски Цонета Стојмир, Нађ Антала Иштван, Нађ Антала Мањаш, Николиќ Петра Никола, Пајин Јована Младен, Пеца Крсте Станко, Пунгул Саве Петар, Радивојевиќ Саве Тодор, Рниќ Милоша Јаков, Скевелиќ Драгомира Жиња, Стамболија Милована Никола, Станков Надежда Рада, Станковиќ Глигорије Бранко, Станковиќ Милоје Зоран Шарац Стеве Миле, Шећеров Тиме Воја, Штербиќ Ференца Шандор, Танацковиќ Драгутона Драгољуб, Теофанов Спасоја Јованка, Тешиќ Јелене Јован, Вејин Илије Милорад, Влаховиќ Војисава Михајло, Влаучин Ивана Сава, Вујадиновиќ Јована Милан, Вујовиќ Ђурице Василије, Вукоњански Илије Вука, Вуковиќ Јована Андрија, Зај Шандора Мањаш, Живанов Михаила Јован, Живковиќ В. Драгутин, Журка Петра Петар;

— за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Аришиќ Војина Немања, Арпаш Имре Иштван, Бајиќ Маријана Гавро, Бајиќ Лазара Лазар, Бакота Петра Миклош, Балтовиќ-Пихле Михајла Јелица, Бањац Обрада Дане, Бањаш Славка Душан Барањи Ђерђа Антал, Баровиќ Бошка Драгутин, Бебиќ Вукашина Тома, Беланчиќ Петра Бошко, Велик Ђуре Јосип, Берта Јожефа Јожеф, Биљчар Николе Велимир, Боршош Јожефа Јожеф, Бошковиќ Станоја Александар, Божиќ Миливоја Мирко, Божиќ Јована Урош, Божоки Јаноша Јанош, Божовиќ Станка Гојко, Брајков Михајла Ђуро, Бубало Милана Бранко; Цветановиќ Живојина Владимир, Цветиновиќ Петра Ђорђе, Чампраг Спасоје Аркадије, Чанковиќ-Вучковиќ Јове Даница, Чапо Стевана Мирко, Челар Ђуре Стеван, Ченге Ивана Иван Чикариќ Спасоје Димитрије, Чорњи Петра Јозо, Човиќ Гезе Грго, Чуриќ-Ергиќ Момира Видосава, Чворовиќ Димитрије Радован, Ђулум-Јаковљевиќ Светозара Олга, Дакиќ Владе Сретен, Дакиќ Трипе Светозар, Дамјановски Васила Миле, Данчо Михајла Радослав, Дармановиќ Милутина Станко, Деме Лајоша Гашпар, Десница Душана Лука Димитријевиќ Весе Мита, Димитријевиќ Благоја Радивој, Димитријевиќ Драгомира Радољуб, Дотлиќ Јована Сава, Дудаш Лајоша Лајош, Дујмиќ Метода Петар, Џамбиќ Стевана Радован, Ђукиќ-Недељковиќ Иване Зорица;

Едеш Розалије Габор, Ерделџан Марка Арџен, Ердџи-Николиќ Мирка Софија, Фа Јоакима Мирон, Фабијан Роке Стеван, Фади Ференца Нандор, Фаркаш Кароља Јожеф, Гајиќ Милентије Гојко, Гајин Светозара Иван, Гал Јаноша Јанош, Главочевиќ Иве Илија, Голиќ Косте Војин, Грбиќ Милована Перо, Губичак Михајла Михајло, Гурјанов Милета Втагоје, Хербут-Шомођи Јована Марија, Хорват-Колесар Петра Марија, Јанковиќ Спасоје Добривој, Јанковиќ Павла Јован, Јанковиќ Ђерђа Живко, Јекеи-Балог Петра Пирошка, Јевремовиќ Животе Крсто, Јовандиќ Душана Тихомир, Јоанов Вељка Жиња, Јовановиќ Србислава Светислав, Јовески Тиме Влада, Јовичин-Зрниќ Катица, Јовиќ Александра Вера, Кароглан Ивана Лука, Касиба Петра Исав,

Кишбездани Адама Лајош, Колар Мише Јанко, Копуновић Лазе Бела, Кораћ Паје Миле, Костадиновић Радивоја Станоје, Ковач-Тамаша Беле Маргита, Ковач Мате Стјепан, Ковач Карла Вилмош, Крајачић Илије Дако, Крстаниновић Благоје Петар, Крстин-Грујић Милана Ковинка, Крстоношић Јована Живан, Кртинић Јове Никола;

Лаиновић Петра Алекса, Лакатош Стевана Стеван, Лалошевић Јевте Милован, Лазаревић Вукосава Добросав, Лазаревић Милована Љубомир, Лазин-Штефко Јосипа Ирена, Лазин Драгољуба Никола, Лозин Мате Илија, Мајкић Пере Мирко, Малешевић-Ковачев Стипана Катарина, Мандић Јожефа Ференц, Маравић Душана Живко, Маринковић Станка Милоје, Марјановић Ратка Илија, Марјановић Илије Радивој, Марковић Алексе Михајло, Масал Радислава Миливој, Мелар Имира Јанош, Мијатов Раде Станоја, Милашиновић Драгана Милош, Милићевић Гојка Миленко, Милорадовић Михајла Милош, Милосављевић Вукомира Љубомир, Милошевић Петка Миодраг, Милованов Раде Богдан, Мирчетић Саве Милица, Мирковић Стевана Милисав, Младеновић Божидара Миладин, Моћан Николе Никола, Мокачи Јаноша Јанош, Молнар Матије Иштван, Молнар Људевита Мирко, Момчиловић Светислава Здравко, Моравец Велка Војислав, Мрђа Илије Ђура, Мучаји Јана Јан;

Нећак Ђуре Радивој, Николић Петра Боривоје, Николовски Игњата Јован, Нинковић Ђуре Раде, Новацки Ивана Иван, Обреновић-Иванек Петра Катница, Олајош Антуан Јосип, Олајош-Нађ Јосипа Миклош, Пановић Милоша Анђелко, Паткањ Јожефа Јожеф, Пауновић Дејана Јованка, Павловић Цветка Слободан, Пеић Јакова Дезидер, Пеић Граце Иван, Пејин Милана Ђорђе, Перишић Душана Александар, Петровић Ристе Милорад, Поњигер Ђуре Јанко, Потаи Марка Шиме, Продановић Животе Љубиша, Прокић-Марковић Обрада Драгица, Рајков Милете Рајко, Радић Петра Жика, Радишић Радомира Страхинја, Радловић Пере Миленко, Раду Лазара Василије, Рајков Рајка Миленко, Ранков Николе Милан, Рашета Миле Стево, Ритер Матије Иштван, Сабо Данила Ђуро, Сабо Мартина Фрањо, Савић-Константиновић Милана Милица, Секулић Кузмина Видоје, Сикимић Николе Милорад, Ситарич Алојза Лазо, Сливка-Чеман Јована Божана, Србуловић-Вурдеља Буда Милева, Стаменковић Косте Милептије, Стојанов Боне Винко, Стојановски Ђорђе Јован, Стојинов Радослава Александар, Стојасављевић Томе Михајло, Стражарковић-Бака Анбруша Ирена, Студен Паје Живорад, Ступавски-Миланова Раденка Вела, Субић Аркадије Жива, Суботић-Врховац Миладина Нада, Сунајко Јанка Милан;

Шајти-Фодор Лајоша Гизела, Шаренац Пека Душан, Шћепановић Мита Божидар, Шешлија Новиче Недељко, Шиљак Уроша Жарко, Шимуновић-Пеодеров Средоја Мирјана, Шкрбић Крсте Марко, Шоти Урбана Имира, Шурлан Илије Славко, Темуновић Павла Стипан, Теодоровић Пере Никола, Томић-Тешин Нићифора Марија, Тошић Милије Радун, Тот Калмана Ђорђе, Тот Иштвана Јожеф, Тот Јожефа Јожеф, Тубић Јездимира Миодраг, Ујвари Ђерђа Андор, Вајачић Пере Бранко, Васов Љубена Данаил, Вебер Јосипа Фрањо, Вечерин Отмара Бранислав, Велички Милана Александар, Вернер-Ковач Михајла Илона, Видач Ђуре Ђуро, Влашкалић-Радишић Евгенија Катича, Вуковић Ивана Антун, Зекоча Лазе Перица, Земко Антуан Петар, Зјалић Јована Филип, Зонић Јована Љубан, Жунац Александар Фрањо, Журка Драгомира Иван;

— за заслуги во развивањето и реализирањето на концепцијата на општонародната одбрана и за успеси во подигањето на военостручно знаење и борбената готовност на нашите граѓани

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО СРЕБРЕНИ МЕЧЕВИ

Милошевић Миладина Раде;

— за залагање во социјалистичката изградба на земјата

СО МЕДАЛ ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД

Антонић Милорада Добривоје, Бериша Садрије Сали, Бугариновић Павла Мирослав, Цвјетићанин Милоша Никола, Чабан-Бене Ђерђа Јулијана, Чергић Јована Јован, Дањи Петера Иштван, Дарабош Ференца Иштван, Ђурђић Живка Мирко, Ђурић Логина Љубишко, Гас Ивана Иван, Грбић Милоша Љубан, Гризак-Војнић Јосипа Марија, Гуљаш-Хеѓекизи Шандора Пирошка, Хрубиќ Мартина Зузана, Игња Милорада Иван, Ивковић Јефта Миленко, Кедмен Јожефа Атила, Кихоран Александра Милорад, Косановић Илије Димитрије, Лончаревић Душана Славко, Лугумерски Радивоја Мирјана, Милошев Ненада Станко, Милошевић Васила Живан, Милованчевић-Половина Дане Јелка, Милованов-Дивљаков Гавре Љубица, Миловановић Војислава Војкан, Нежић Јосипа Дамир, Опачић Андреја Александар, Павлица Дане Душан, Пештерац Дмитра Станимир, Покрајац Боже Душан, Рац Јожефа Михаљ, Рашајски Станислава Никола, Стојановић Милоје Драгољуб, Стојановић Илије Милан, Страпак Јожефа Андраш, Тиквицки Јосипа Тибор, Тодоровић Јове Петар, Трнко Александра Јосип, Узелац Дане Душан, Вамош Јожефа Јанош, Вукчевић Филипа Петар, Вуковић Стипана Драго, Зурић Дуње Синиша, Живојин Петра Виорел;

— за залагање и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

Аџић-Војновић Данила Ранка, Агоштон Карла Бела, Антић Цветана Сима, Бабић Марка Павле, Бакић Светолика Душан, Балаћ Васе Илија, Балаша Петра Петар, Балонт Јаноша Андраш, Бедић Стевана Владимир, Богнар Кароља Ласло, Бошќов-Бајић Петра Зора, Бошњак Мате Марко, Бугарски Добра Никола, Бургер Лајче Антун, Цвејић Јована Божидар, Чала Стевана Стеван, Чањи Јураја Јан, Чизмадија Мањаша Јожеф, Чосић-Матић Јована Савка, Драгојловић-Дражић Жарка Вера, Драшковић Марице Саво, Ђурђев Стевана Божидар, Ђуричин Милоша Душан, Ђурић Ратка Арсен, Енги Петра Бела, Ердег Ладислава Ладислав, Ердеи Гергел Гергел, Фаркаш Михаља Јожеф, Фежер Иштвана Јожеф, Гачић Панте Златомир, Гергић-Ланг Јосипа Марија, Годочев Милоша Жарко, Голубовић Станка Градимир, Хегедуш-Фараго Дезидера Цецилија, Хорват Јаноша Карољ, Идворијан Сима Јон, Ивић Беле Бела, Јелачић Марка Стеван, Јерков Фрање Паја, Јокић-Мак Ержебет Розвита, Јованић Драгана Желко, Јованов Славка Стеван, Јурчевић Ивана Мирко, Калаба Илије Сима, Калмар Михаља Ласло, Касап Љубана Перо, Кинчеш Јелисавете Иван, Копиловић Антуна Петар, Корица Ђуре Никола, Ковач Келемена Тибор, Ковачић Стевана Антун, Кукла Ладислава Ладислав, Куруц Јозе Јоза, Куштра Јована Михајло, Лаѓаж-Мехмедовић Ариффа Даница, Лекић Новака Божидар;

Мијајловић-Ковачевић Драгутина Виназика, Миланковић Јосипа Гојко, Милутиновић Миливоја Јован, Минић Радована Богосав, Момчиловић Живана Радисав, Недимовић Ратомира Божа, Немет Михаља Томаш, Ничевски Вангела Драган, Николајев Тоше Лука, Николић Константина Душан, Николић Милана Милош, Новчић Данила Миливоје, Панковић Кароља Јанош Патарчић Блашка Антун, Павловић Јеротије Милорад, Пејић Алексе Јово, Петров Које Љубица, Петровић Светолика Стојадин, Пинтер Ивана Љубомир, Поповић Стевана Лазар, Прћић-Седлак Петра Габриела, Прикидановић Јосипа Антун, Провчи Матеја Нестор, Радовановић Вула Слободан, Рамић Мурата Химзо, Ранисављевић Влајка Гојко, Раос Антуна Иван, Рацета Николе Илија, Речо Антала Андраш, Ренчењи-Сенди Марије Розалија, Рипсон Јаноша Лајош, Рошка Мише Андрија, Ршић Ђуре Петар, Сабо Ференца Ференц, Савић Јована Драгомир, Сич Стевана Андраш, Симић Драгослава Милан, Славић Данета Душан, Станков Софија, Сташук Јакова Владо, Стојиљковски Миле Донче, Стојисављевић Стевана Рајко, Стојшин Милана Милован, Шарњаи Михаља Јанош, Шећеров-Барбул Јована Живана, Шкерлец Имре Имре, Шкофјанец Ивана Иван, Шомоџи Лајоша Антал, Шуваковић Илије Зоран, Тепавац Миле Раде, Урошев Љубе Светозар, Васић Драгомира Сава, Васић Василије Видоје, Ваштаг Ференца Ференц, Винков Јосипа Стипан, Витман Јаноша Јанош, Вранић Крсте Петар, Вујасиновић Илије Драгомир, Вукојевић Антонија Загорка, Вуковић Антуна Мирко, Вуковић Лазара Стипан, Зељковић Драгана Јован, Зобеница Ђуре Божа;

— за заслуги и постигнати успеси во работата на општинародната одбрана

СО МЕДАЛ ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ

Дебелџак Алојза Здравко, Ракић Милана Драгомир, Шуша Лазе Марко.

Бр. 68
8 јуни 1979 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

СОДРЖИНА:

	Страна
43. Одлука за проширување на граничниот појас на одделни делови на државната граница — — — — —	113
44. Одлука за дополнително на Списокот на банките со износите на негативните салда на курсните разлики за периодот од 1 јануари 1975 до 18 март 1977 година, што ги покрива федерацијата — — — — —	116
45. Решение за определување на авансот на стоковниот контингент за злато за првото тримесечје на 1980 година — — — — —	117
46. Упатство за распоредување на специјални машини за прецизно ковање во Царинската тарифа — — — — —	117
47. Упатство за распоредување на хидрогенирана растителна маст во бела боја добиена од семето на маслодајна палма со физички и хемиски карактеристики на кокосова маст — WITOCAN во Царинската тарифа — — — — —	117
48. Правилник за техничките нормативи при превозот на луѓе и материјал по окната на рудниците — — — — —	118
49. Правилник за измена на Правилникот за содржината и начинот на водење на евиденциите и извештаите и за роковите на доставување податоци за производството и прометот на опoчни дроги — — — — —	140
50. Правилник за измена на Правилникот за уредите, опремата, димензиите и вкупните тежини на возилата во сообраќајот на патинштата — — — — —	140
51. Решение за отворање царинска испостава на Царинарницата Кралево, со седиште во Прибој — — — — —	140
52. Правилник за југословенскиот стандард за одливки од обоени метали — — — — —	140
53. Правилник за југословенските стандарди за поместливи мерила — — — — —	141
54. Правилник за југословенските стандарди за завршните работи во градежништвото — — — — —	141
55. Правилник за југословенските стандарди за огноотпорен материјал — — — — —	142
56. Одлука за начинот и роковите за доставување за контрола и за обработка на податоците за книговодствената состојба на сметките на банките и на другите финансиски организации — — — — —	142
57. Одлука за измена на Одлуката за надомест на дел од станарината — — — — —	143
58. Одлука за утврдување на стапката на амортизацијата од станарината за станбени згради и станови и од закупнината за гаражи и деловен простор што се здружени во интересната заедница за станбена изградба и управување со становите за потребите на работниците и функционерите на сојузните органи — — — — —	144
59. Спогодба за промена на затечените малопродажни цени за мотокултиватори, нивни приклучоци, дополнителна опрема и резервни делови — — — — —	144
60. Спогодба за промена на затечените цени за определени приклучоци за трактори, за друга опрема за механизација на земјоделството и за нивните резервни делови — — — — —	144
61. Спогодба за промена на затечените малопродажни цени за определени приклучоци за трактори, за друга опрема за механизација на земјоделството и за нивните резервни делови — — — — —	145
Исправка на Измените и дополненијата на Буџетот на федерацијата за 1979 година — — — — —	145
Исправка на Буџетот на федерацијата за 1980 година — — — — —	145
Одликувања — — — — —	145

Издавач: Новинско-издавачка установа Службен лист на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Белград, Јована Ристиќа бр. 1. Пош. факс 226. — Директор и главен и одговорен уредник Душан Машовиќ, Улица Јована Ристиќа бр. 1 — Печати Београдски издавачко-графички завод Белград, Булевар војводе Мишиќа бр. 17.